

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
TR, Balıkesir University, Institute of Health Sciences

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN BEDEN
EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ MESLEĞİNE
YÖNELİK TUTUMLARININ
ÖLÇÜLMESİ/BALIKESİR İLİ ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

YL-22.20

MEHMET DAYI

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Bilim Alan Kodu: 130105

BALIKESİR
2022

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ
ÖĞRETMENLİĞİ MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARININ
ÖLÇÜLMESİ/BALIKESİR İLİ ÖRNEĞİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ
YL-22.20

MEHMET DAYI

TEZ DANIŞMANI
PROF. DR. ZEKERİYA GÖKTAŞ

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Bilim Alan Kodu: 130105

BALIKESİR
2022

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

TEZ KABUL VE ONAY

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Yüksek Lisans Programında
Mehmet DAYI tarafından yürütülmüş ve tamamlanmış olan

“Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumlarının Ölçülmesi/Balıkesir İli Örneği”

başlıklı tez çalışması,
Balıkesir Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca aşağıdaki jüri tarafından
YÜKSEK LİSANS TEZİ
olarak kabul edilmiştir.

Tez Savunma Tarihi: 06/06/2022

TEZ SINAV JÜRİSİ

Prof. Dr. Zekeriya GÖKTAŞ
Balıkesir Üniversitesi
(**Başkan**)

Prof. Dr. Mehmet ACET
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Üye

Dr. Öğr. Üyesi Ali Naci ARIKAN
Balıkesir Üniversitesi
Üye

Yukarıdaki Yüksek Lisans Tezi,
sınav jüri üyeleri tarafından imzalanarak 13/06/2022 tarihinde teslim edilmiştir.

Prof. Dr. Osman İrfan İLHAK
Enstitü Müdürü

BEYAN

Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü
Tez Yazım Kurallarına uygun olarak hazırladığım bu çalışmada;

- Tez içinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi,
- Tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu,
- Tez çalışmasında yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi,
- Kullanılan verilerde ve ortaya çıkan sonuçlarda herhangi bir değişiklik yapmadığımı,
- Bu tezde sunduğum çalışmanın özgün olduğunu bildirir, aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıpları kabullendiğimi **beyan ederim.**

13/06/2022

İmza

Mehmet DAYI

TEŐEKKÜR

Bu çalışmanın planlanmasında ve gerçekleştirilmesinde katkısı olan tüm bilgilendirme, yönlendirme ve destekleriyle katkı sağlayan değerli danıőman hocam Prof. Dr. Zekeriya GÖKTAŞ baőtta olmak üzere tüm hocalarıma en içten teőkükür ve saygılarımı sunarım.

Akademik çalıőmalara olan duyarlılıkları ve katkılarından ötürü Balıkesir İl Milli Eğitim Müdürlüğüne, çalışmanın uygulama aőamasını gerçekleőtirmemde desteklerini esirgemeyen Balıkesir Milli Eğitim Müdürlüğünde görev yapan tüm Beden Eğitimi Öğretmenlerine sonsuz teőkükürler.

Son olarak tüm eğitim sürecimde motivasyonumu arttırmak için ellerinden geleni yapan, maddi manevi her zaman yanımda olan, bana inanıp, güvenen aileme çok teőkükür ediyorum.

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
İÇİNDEKİLER	i
ÖZET	iii
ABSTRACT	iv
SİMGE VE KISALTMALAR DİZİNİ	v
TABLolar DİZİNİ	vi
1. GİRİŞ	1
1.1. Araştırmanın Konusu	3
1.2. Araştırmanın Amacı	3
1.3. Araştırmanın Önemi	3
2. GENEL BİLGİLER	4
2.1. Eğitim	4
2.2. Öğretmenlik Mesleği.....	5
2.2.1. Öğretmenlik mesleğinin özellikleri	9
2.2.2. Öğretmenlik mesleğinin genel yeterlikleri	10
2.2.3. Öğretmenin modern toplumdaki rolü	11
2.3. Beden Eğitimi ve Spor	12
2.3.1. Beden Eğitimi ve Spor.....	13
2.3.2. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni.....	14
2.3.2.1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeninin Görevleri	15
2.3.2.2. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeninin Nitelikleri	16
2.3.3. Beden Eğitimi ve Spor Dersi	17
2.3.3.1. Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Amaçları	18
2.3.3.2. Beden Eğitimi Dersinin Önemi.....	19
2.4. Tutum	20
2.4.1. Tutumların Özellikleri	22
2.4.2. Öğretmenlerin Mesleki Tutumları	23
2.5. Mesleğe Yönelik Tutum ile İlgili Yurtiçinde Yapılan Çalışmalar	25
2.6. Mesleğe Yönelik Tutum ile İlgili Yurtdışında Yapılan Çalışmalar	31

3. GEREÇ VE YÖNTEM.....	33
3.1. Yöntem ve Model	33
3.2. Evren ve Örneklem.....	34
3.3. Veri Toplama Aracı.....	34
3.4. Verilerin Toplanması.....	35
3.5. Araştırmada Verilerin Analizi	35
3.6. Güvenilirlik Analizi.....	36
3.7. Normallik Analizi	37
3.8. Araştırmanın Hipotezleri	38
4. BULGULAR	39
4.1. Katılımcıların Sosyo-Demografik Bilgilerinin Sonuçları	39
4.2. Sosyo-Demografik Bilgilerin Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular	42
5. TARTIŞMA	51
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	61
6.1. Sonuç	62
6.2. Öneriler.....	62
KAYNAKLAR	64
ÖZGEÇMİŞ.....	74
EKLER.....	75
EK-1. Etik Kurul Kararı.....	75
EK-2. Demografik Bilgi Formu	78
EK-3. Beden Eğitimi Öğretmenliğine Yönelik Tutum Ölçeği	79

ÖZET

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİNİN BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARININ ÖLÇÜLMESİ/BALIKESİR İLİ ÖRNEĞİ

Eğitimin en önemli dersleri arasında gösterilmekte olan Beden Eğitimi ve Spor dersi öğrencilerin gelişimlerini olumlu yönde etkilemektedir. Bu gelişimler nitelikli öğretmenler vasıtasıyla gerçekleşmektedir. Bu araştırma kapsamında beden eğitimi öğretmenlerinin cinsiyet, yaş, eğitim durumu, okul türü gibi farklı değişkenlere göre mesleki tutumlarında değişiklikler incelenecektir.

Bu çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmaya 76 kadın, 180 erkek olmak üzere toplam 256 beden eğitimi öğretmeni katılmıştır. Araştırmanın amacı doğrultusunda öğretmenlere Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği kullanılmıştır.

Araştırma sonucunda öğretmenlerin yaşları ile mesleki tutumları arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Cinsiyetleri ile mesleğe yönelik kaygı tutum alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Mesleki kıdemleri ile mesleğe yönelik tutum ve mesleğe yönelik sevgi tutumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Çalışma süreleri, gelir durumları ve mesleğe yönelik tutumları alt boyutlar açısından değerlendirildiğinde mesleğe yönelik sevgi ve mesleğe yönelik kaygı alt boyutları açısından anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin tutum ölçeği ve alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemek için korelasyon testi sonuçlarına göre mesleğe yönelik tutum ile mesleğe yönelik sevgi tutum alt boyutu arasında anlamlı bir farklılık bulunmaktadır.

Araştırma sonucunda elde edilen bulgulara göre kadın öğretmenler erkek öğretmenlere kıyasla mesleğe yönelik kaygı tutumları daha yüksek çıkmıştır. Mesleğe yönelik tutumun mesleğe yönelik sevgi tutumunu pozitif yönde etkilediği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi, mesleki tutum, öğretmen

ABSTRACT

MEASUREMENT OF ATTITUDES OF PHYSICAL EDUCATION TEACHERS TOWARDS PHYSICAL EDUCATION TEACHING PROFESSION/SAMPLE OF BALIKESIR PROVINCE

Physical Education and Sports course, which is shown as one of the most important courses of education, affects the development of students positively. These developments take place through qualified teachers. Within the scope of this research, changes in the professional attitudes of physical education teachers according to different variables such as gender, age, educational status, type of school will be examined.

Relational screening model was used in this study. A total of 256 physical education teachers, 76 women and 180 men, participated in the study. In line with the purpose of the research, the Attitude Scale towards the Physical Education Teaching Profession was used for teachers.

As a result of the research, no significant relationship was found between the ages of the teachers and their professional attitudes. A significant relationship was found between their gender and the anxiety attitude sub-dimension towards the profession. A significant relationship was found between their professional seniority, their attitudes towards the profession and their love attitudes towards the profession. When their working time, income status and attitudes towards the profession were evaluated in terms of sub-dimensions, no significant difference was found in terms of love for the profession and anxiety towards the profession. According to the results of the correlation test to determine the relationship between the attitude scale and its sub-dimensions of the teachers participating in the research, there is a significant difference between the attitude towards the profession and the sub-dimension of love for the profession.

According to the findings obtained as a result of the research, female teachers have higher anxiety attitudes towards the profession compared to male teachers. It is seen that the attitude towards the profession affects the love attitude towards the profession positively.

Keywords: Physical education,, professional attitude, teacher

SİMGE VE KISALTMALAR DİZİNİ

MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
UNESCO	: United Nations Educational Scientific and Cultural Organization – Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu
TDA	: Training and Development Agency for Schools – Okullar için Eğitim ve Geliştirme Ajansı
NCATE	: National Council for Accreditation of Teacher Education - Öğretmen Eğitiminin Akreditasyonu için Ulusal Konsey
ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
KPSS	: Kamu Personeli Seçme Sınavı

TABLolar DİZİNİ

Sayfa No

Tablo 3.1. Çalışmanın Güvenilirlik Analizi	37
Tablo 3.2. Çalışmanın Normallik Analizi	37
Tablo 4.1. Beden Eğitimi Öğretmenlerin Sosyo- Demografik Bilgilerinin Dağılımları	40
Tablo 4.2. BEÖYTÖ Ölçeği Puanlarının Yaş Değişkenine Göre Öğretmenlerin Mesleğe Karşı Tutumlarının Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Testi Sonuçları.....	42
Tablo 4.3. BEÖYTÖ Ölçeği Puanlarının Cinsiyet Değişkenine Göre Öğretmenlerin Mesleğe Karşı Tutumlarının Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Grup T-Testi Sonuçları.....	43
Tablo 4.4. BEÖYTÖ Ölçeği Puanlarının Mesleki Kıdem Değişkenine Göre Öğretmenlerin Mesleğe Karşı Tutumlarının Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Testi Sonuçları	44
Tablo 4.5. BEÖYTÖ Ölçeği Puanlarının Mesleki Kıdem Değişkenine Göre Hangi Gruplar Arasında Farklılaştığını Belirlemek Üzere Yapılan Scheffe Testi Sonuçları.....	45
Tablo 4.6. BEÖYTÖ Ölçeği Puanlarının Kurumdaki Mesleki Kıdem Değişkenine Göre Öğretmenlerin Mesleğe Karşı Tutumlarının Belirlemek Üzere Yapılan ANOVA Testi Sonuçları.....	47
Tablo 4.7. BEÖYTÖ Ölçeği Puanlarının Okul Türü Değişkenine Göre Öğretmenlerin Mesleğe Karşı Tutumlarının Belirlemek Üzere Yapılan Bağımsız Grup T-Testi Sonuçları	48
Tablo 4.8. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Gelir Durumlarının Dağılımları.....	48
Tablo 4.9. Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği ve Alt Boyutları Arasındaki İlişki	50

1. GİRİŞ

İnsanlarda tutumun hazırlanma evresi olarak bilinen eğitim, zaman içerisinde daha çok kaynağı da içerisinde barındırarak daha açıklayıcı bir sistem haline gelmiştir (Ertürk, 1984). Eğitim bireyin kendi davranışlarını değiştirme yeteneği kazandırmaktadır. Bu bağlamda birey kendi davranışlarını şekillendirme yetkinliğine erişebilmektedir. Bu yalnızca yeni birikim şeklinde olmayıp davranış değişikliği de olmaktadır. Birey ne öğrenip öğrenmediğini gördükçe, kendisini buldukça eğitim de teorik ve şekil bakımından gelişime ve değişime uğramış olmaktadır (Baykal, 2017).

Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk “*Öğretmenler yeni nesil sizlerin eseri olacaktır*” ifadesi kullanırken öğretmenlik mesleğinin gelecek nesillerin temelini atması gerektiğini ifade etmektedir. Bu bağlamda öğretmenlerin, mesleki sorumluluklarına daha geniş pencereden bakmaları gerekmektedir. Öğretmen adayları öğretmenlik mesleğini sıradan bir meslek olarak görmeyip eğitim verirken gelecek kuşakların temelini attığını unutmamalıdır (Aytaç, 1984).

Öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının mesleğe karşı olumlu bakış açıları, yaptıkları mesleği sevmeye ve verim açısından önemli bir unsur olmaktadır (Üstüner, 2006). Öğretmen ve öğretmen adaylarının eğitime katkı derecesi ile mesleklerine olumlu bakma durumu doğru orantılıdır (Ayık ve Ataş, 2014).

Öğretmenlik eğitimi veren fakültelerin asıl hedefi öğretmenlik mesleğinin gereksinimlerini ve donanımlarını öğretmen adaylarına aşılmasıdır. Bu hedef doğrultusunda da eğitim verilen süre boyunca genel ve özel bilgilerin öğretmen adaylarına kazandırılması gerekmektedir. Pedagojik formasyon eğitimi alan veya fakültelerin son sınıfına gelen öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği için gerekli bilgi ve birikime sahip olmaları beklenmektedir (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2008, 2009).

Öğretmenlerin davranışlarını etkileyen unsurlar göz önünde bulundurulduğunda, öğretmenin davranışlarını etkileyen asıl sebebin, öğretmenlik

mesleğine karşı olan bakışı olduğu bilinmektedir (Duran, 2009; Üstüner, 2006). Öğretmen adaylarının mesleğe karşı olumlu tutum içerisinde olmaları mesleki faaliyetleri içerisinde özgüvenli hareket etmelerine destek olmaktadır. Özgüven ve olaylara yaklaşımların arasında bir bağlantı olduğu bilinmektedir (Oral, 2004). Öğretmenlerin tutumları, öğrenci ile iletişimlerine dahil olması sebebiyle öğrencilerin davranış ve tutumlarını etkilemektedir. Dolayısıyla öğretmenlerin olumlu yaklaşım içerisinde olmaları mesleki faaliyetlerine değer katma açısından oldukça önem arz etmektedir (Gök, 2003).

Bireylerin meslek seçimlerinde yaptıkları mesleğe ilgileri ve kişisel özellikleri önemli bir yer tutmaktadır. Bireylerin mesleki faaliyetlerini yetkin bir şekilde gerçekleştirebilmesi için zihinsel özellikleri ve yetenekleriyle birlikte duygusal özelliklerini de dahil etmesi mesleki yeterlilik açısından önem arz etmektedir (Semerci ve Semerci, 2004).

Mesleğinde yetkin bir öğretmenin taşıması gereken özellikler şu maddeler kapsamında ifade edilmektedir (Semerci ve Semerci, 2004);

- 1.Devamlı gelişmeye açık olması ve alanında uzman olması gerekmektedir.
- 2.Ders sırasında bazı durumları soğukkanlı ve sabırlı bir şekilde değerlendirmelidir.
- 3.Farklı fikirleri bulunan öğrencilere saygı duyması gerekmektedir.
- 4.Öğrencileri motive etmeyi iyi bilmesi gerekmektedir.
- 5.Çatışmalar sırasında önderlik edebilmeli ve ara yolu bulması gerekmektedir.
- 6.Sorunlar karşısında hızlı reaksiyon verebilmeli ve aklındakileri uygulamaya dönüştürmelidir.
- 7.Öğrencileri okul dışındaki hayata hazırlamaya yardımcı olmalıdır.

Olumlu tutum içerisinde olan öğretmenler açısından öğrenmeyi kolaylaştırmak daha mümkün hale gelmektedir. Bu nedenle öğretmeyi kolaylaştırmak ve öğrenmeyi hedef haline getirmeyi ilke edinen öğretmenlerin olumlu tutuma sahip olmaları önemlidir. Olumsuz tutumlar ise başarısızlıkla doğru

orantılıdır. Olumsuz tutumları, olumlu tutumlarla değiştirmek öğretmenlik mesleği için çok büyük önem arz etmektedir (Semerci ve Semerci, 2004).

1.1. Araştırmanın Konusu

Eğitimin genel yapıtaşlarından olan beden eğitimi ve spor dersi, farklı yönleri ile kişilik gelişiminin etkilenmesinde büyük önem taşımaktadır. Bu bağlamda öğrencilerin kişilik gelişimlerinin değişip gelişmesinde görevleri oldukça büyüktür. Bu çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi öğretmenliği mesleğine karşı tutumları ölçülerek, öğrencilerin bu tutumlardan nasıl etkilendiği incelenecektir.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırma kapsamında beden eğitimi öğretmenlerin beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının ölçülmesi amaçlanmıştır.

1.3. Araştırmanın Önemi

Yapılan araştırmalara göre öğretmenlerin davranış ve tutumlarının eğitim alanında önemli olduğu bilinmektedir. (Semerci ve Semerci, 2004). Öğretmenlerin davranış ve tutumlarının eğitim alanında etkisi oldukça fazladır. Öğretmenlerin mesleki niteliklerine bağlı kalmayarak tutumlarının öğrenciler üzerindeki etkisini bu araştırma ile incelemek mümkündür. Öğretmenin sınıf başarı düzeyini arttırması gerekmektedir. Başarıyı arttırmak için de bilgi ve birikimin yanında olumlu tutuma da sahip olması gereklidir. Eğitim sistemi açısından oldukça önemli bir yerde olan öğretmenlerin tutum ve davranışlarının öğrencilerin başarı düzeyleri arasındaki bağlantı açısından bu çalışma gelecek araştırmalara katkı sağlamak açısından önem arz etmektedir.

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Eğitim

Günümüzde toplumlar; ekonomik, siyasal, sosyal ve kültürel olarak yoğun bir dönüşüm ve varyasyonla karşı karşıya kalmaktadırlar. Eğitim bu dönüşüm ve varyasyondan en çok etkilenen alanların başında yer almaktadır. İnsanlar sürekli değişim, keşfetme, etrafını inceleme ve yorumlama gibi temel düşüncelerini gidermeye uğraşmaktadır. İnsanlar bilgilerin geliştirilmesi, düzenlenmesi ve gelecek kuşaklara aktarılması için gayret göstermektedirler (Genç ve Eryaman, 2007).

Bireylerin yaşadıkları çağa uyum sağlaması için bilgi seviyelerini artırması gerekmektedir. Ancak bu şekilde topluma ve kendisine yararlı bir birey olabilmektedir. Eğitim; insan davranışlarını geliştiren ve değiştiren, yaşadıkları coğrafyayla arasındaki uyumu düzenlemektedir (Ekici ve Ekici, 2014).

Eğitim yıllar boyunca farklı şekillerde tanımlanmıştır. Neredeyse her dönemin her insanın her coğrafyanın kendine göre bir eğitim tanımlaması yer almaktadır. Durkheim'e (1887-1917) göre eğitim, sosyal hayat açısından olgunlaşmış bireylerin, daha dünyaya gelmemiş olan bireylerin üzerinde etkileridir. J. J. Rousseau'ya (1770-1778) göre eğitim, doğaya göre birey hazırlamaktır. Yusuf Has Hacip'e (1039-1077) göre eğitim olumlu davranışları öğrenme ve yaşama hazırlık evresidir. Ziya Gökalp ise eğitimi "Yetişkin kuşağın, henüz yeni yetişmeye başlayan nesillere, düşünce ve duygu kazandırmasıdır" şeklinde anlatmıştır (Ünal ve Ada, 2001).

Eflatun'a (M.Ö 390-348) göre eğitim, toplum içindeki kişilere yetkinlik kazandırmaktır. Kant'a (1756-1804) göre eğitim, bireyin tabiatında olan hapsedilmiş yeteneklerin ortaya çıkarılması olmaktadır. Dewey (1888-1904) eğitimi, yaşanan tecrübelerin ortaya çıkarılması ve yeniden oluşturulması olarak açıklamaktadır. Dewey bununla birlikte her tecrübenin yeni tecrübeler ortaya çıkmasında etkili

olduğunu ve ilerleyen süreçte de etkili olacağını belirtmektedir (Büyükkaragöz ve Çivi, 1994).

2.2. Öğretmenlik Mesleği

Eğitimin ana unsuru öğretmen olduğu için, verilen eğitimin niteliksel boyutunun, öğretmenin niteliksel boyutu ile aynı olduğu düşünülmektedir. Çevre ve ülkenin vazgeçilmez bir yapıtaşlarından olan öğretmen yararlı, başarılı, yaratıcı, saygılı, milli birlik ve beraberlik duygusuyla bütünleşen bireyler yetiştirilmesinden yükümlüdür. Bu sebeple öğretmenler bu yükümlülükleri yerine getirebilmek için bu davranışları kendisi de kazanmalıdır (Ünal ve Ada, 2001).

Eğitim genel anlamda davranışa istenilen süslemeyi verme evresi veya istenilen davranışı keşfetmek olarak tanımlanmaktadır. Eğitim, toplum içerisinde gelen erdemlerin, örf ve adet yapısının, yetenek ve bilgi yığınının gelecek nesillere aktarılması olarak da ifade edilmektedir. (Senemoğlu, 1997).

Eğitimin uzun bir süreç olduğu bilinmektedir. Bireyin eğitim aldığı süre zarfında davranışlarının olumlu yönde değişmesi, değişimlerin ise tasarlanarak gelişmesi gerekmektedir. Bireyin eğitim alırken edindiği bilgi ve birikim deneyimlerini kapsamaktadır (Büyükkaragöz ve Çivi, 1994; Tamer ve Pulur, 2001).

Eğitim esnasında öğrenilen bilgiler, mevcut gelişimler, kültürel kalıtım ve bireylerin bilişsel evrimi ile aktarılabilir. Böylece özgür düşünen nitelikli, etkin ve katılımcı bireyler yetiştirilmesi sağlanmaktadır (Kılbaş ve Köktaş, 2003). Eğitimin hedeflerini genel olarak; bireyin düzenli iletişim kurabilmesi, kendisini geliştirmesi, sosyal yükümlülüklerini yerine getirmesi ve ekonomik verimlilik şeklinde sayılabilir (Tamer ve Pulur, 2001).

Vasıflı insan gücüne ulaşabilmek günümüzün gereksinimleri arasında yer almaktadır. Nitelikli insan gücüne ulaşabilmek, kaliteli eğitim kurumları oluşturmak ile mümkün olmaktadır (Kılbaş ve Köktaş, 2003). Eğitim kurumları toplumların işleyişini geliştirmek ve nitelikli insan gücünü karşılamak için açılmış kurumlardır.

Bu kurumların amacı ekonomik, siyasal ve kültürel görevlerinden daha çok topluma yardımcı olan bireyler yetiştirmektir (Fidan ve Erden, 1998).

İnsanların toplumdaki ve dünyadaki değişiklere uyum sağlayabilmeleri gerekmektedir. Uyum sağlayabilmeleri halinde eğitim sistemi ile birlikte çeşitli durumlar karşısında bile çözüm yolu bulabilecek nitelikli bireyler yetiştirmek mümkün hale gelecektir (Dilaver, 1996).

Eğitimin ana bileşeni olan öğretmenlerin ülke kalkınmasında donanımlı bireylerin yetiştirilmesinde, barış ortamının oluşmasında, toplumdaki huzurun ve değerlerin oluşmasında, kültürel bilgi birikiminin gelecek kuşaklara aktarılmasındaki rolünün oldukça fazla olduğu bilinmektedir (Özden, 1999).

Eğitim niteliğini belirleyen ana unsur ne kadar öğretmenler olsa da eğitimin kalitesini belirlemekte olan birden fazla faktör bulunmaktadır. Bunlar eğitim ortamının yeterlilikleri, eğitim kurumlarının yönetim şekli, eğitime ayrılan bütçeler, eğitim faaliyetlerinin yer aldığı mevzuatlar ve ders müfredatı gibi birçok faktör bulunmaktadır. Bu faktörler tek başına etkili olabileceği gibi faktörlerdir. Eğitim için kullanılan ders araç gereçlerinin yeterli olması, öğrencilerin öğrenmeye istekli olması gerekmektedir. Öğretmen bu durumları iyi değerlendirip gelecek nesillerin tohumlarını atmalıdır. Tüm imkanlar yeterli olsa bile öğretmenler gerekli donanımlarda olmaması halinde kaliteli bir eğitimden söz etmek mümkün olmamaktadır (Özoğlu, 2010).

Modern bir toplum oluşturmak, toplumu geleceğe hazırlamak ve demokratik bir yaşam alanı hazırlamak öğretmenlerin en önemli görevlerindedir. Toplumdaki değişiklikleri hazırlayan en önemli unsurlardır. Toplumda kargaşanın yaygınlaştığı, teknolojinin süratle ilerlediği toplumsal bütünleşik içerisinde öğretmenler çok önemli rol oynamaktadır (Kılbaş ve Köktaş, 2003).

Öğretmenler toplumun gelişmesi ve şekillenmesinde büyük öneme sahiptirler. Bundan dolayı öğretmen adayları sosyal, bilimsel, kültürel ve teknolojik unsurlar gibi toplumun gereksinimlerini karşılayabilecek özelliklere sahip olmaları gerekmektedir. Bireylerin davranışlarını geliştiren, kabiliyetlerini ortaya çıkartan,

topluma ayak uydurabilen nesiller yetiştirmek öğretmenlik mesleğinin sorumluluklarındandır (Alkan, 2000).

Öğretmenlik mesleğinde başarıya ulaşabilmek için öğretmen adaylarının yeterli bilgi ve birikimle donatılmış olmaları gerekmektedir. Alanlarına bağlı kalarak uygun seviyede birikime ve mesleki yetkinliklere sahip olmaları gerekmektedir (Büyükkaragöz ve Çivi, 1994). Öğretmenlik mesleğinde öğretmenlerin aktardıkları konudan öğrencilerin verim alması gerekmektedir. Bireysel çeşitlilik ne kadar fazla olsa da bunları en aza indirmek gerekmektedir. Öğrencilere doğru yolu bulmada bir pusula görevi üstlenen öğretmenler, gerekli ortamı sağlayarak katılımı maksimuma getirerek eğitimin en önemli yapıtaşını oluşturmaktadır (Büyükkaragöz ve Çivi, 1994).

Toplum kalkınmasında, toplumsal huzuru sağlamada, ülkenin aydınlık yönünü bulmasında liderlik ve danışmanlık yapan öğretmenler, toplumlar için vazgeçilmez bireylerdir. Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu'nun (UNESCO) yapmış olduğu araştırma çerçevesinde ekonomik açıdan gelişmemiş ülkelerin donanımlı öğretmenlere ihtiyacı olduğu belirlenmiştir. Bu gelişmemiş ülkelerin kalkınması için verilen eğitimin niteliğinin artması gerektiği ifade edilmiştir (Karacaoğlu, 2008).

Eğitim ve öğretime önem veren, nitelikli öğretmenler yetiştiren, öğretmenlik mesleğine gerekli önemi veren toplumların sürekli gelişmekte ve büyümekte olduğu görülmektedir. Öğretmenlik mesleğine gerekli önemin verilmediği ortamda en iyi eğitim sistemine sahip olursa dahi gerekli başarının gelmediği bilinmektedir (Akyüz, 2001).

Mustafa Kemal Atatürk, toplumsal ilerlemenin öğretmenlik mesleğindeki başarı ile doğru orantılı olduğunu, mesleğe bakış açısına göre toplumun ileri ya da geri gideceğini ifade etmektedir. Cumhuriyet kurulduktan sonra 25 Ağustos 1924 senesinde Ankara'da toplanan Öğretmenler Birliği Kurultayı'nda "*Öğretmenler; yeni nesli cumhuriyetin fedakâr öğretmen ve eğitimcileri, sizler yetiştireceksiniz. Yeni nesil sizin eseriniz olacak... Cumhuriyet; fikren, ilmen, fennen, bedenen kuvvetli ve yüksek karakterli koruyucular ister. Yeni nesli bu özellik ve kabiliyette yetiştirmek*

sizin elinizdedir. Sizin başarınız cumhuriyetin başarısı olacaktır.” ifadelerini kullanmıştır (Tekişik, 2004).

Öğretmenlik mesleğinde üzerinde durulması gereken diğer bir konu ise donanımlı ve vasıflı öğretmenler için yetenekli öğretmen adayları ve okumaya istekli adayların ihtiyaç duyulduğu gerçeğidir. Üniversitelerin ilgili fakültelerinden mezun olan ve formasyon eğitimini tamamlamış tüm bireylerin öğretmenlik mesleğini başarıyla yerine getiremeyeceği bilinen bir gerçek haline gelmiştir. Her bireyin öğretmen olabileceğini düşünmek bu mesleği itibarsızlaştırıp sıradan bir meslek grubu haline gelmesini sağlamaktadır. Milli Eğitim Temel Kanunu’nda bu husus “*Öğretmenlik özel bir ihtisas mesleğidir.*” şeklinde ifade edilmiştir. (Kavcar, 2003).

21. yüzyıl ile beraber farklı alanlarda yenilikler ve gelişimler sürekli artarak devam etmektedir. Bu yenilikler sanayi, eğitim, teknoloji gibi farklı alanlarda görülmektedir. Haberleşme ve iletişim araçlarının sürekli gelişmesi ve yenilenmesi bilginin işlenmesi ve kullanımını etkilemektedir. Ekonomik yönden de gelişen eğitim sisteminde eğitim programlarında güncellemeler, yeni yaklaşımlar ve gelişimler ortaya çıkmaktadır (Karacaoğlu, 2008). Bu gelişmeler eğitim sisteminde doğrudan hissedilmektedir. Yıllar boyunca değişen ve gelişen toplum, eğitim sistemini de etkilemiş, değişiklikler meydana gelmiştir. Bu değişimler eğitim kurumlarını ve eğitim kurumlarındaki rolleri ve yükümlülüklerini de etkilemektedir. Eğitim sisteminde bu değişiklikler gelişime de olanak sağlamaktadır. Sürekli gelişim halinde olan eğitim sisteminde, eğitim veren bireylerin adaptasyonda sorun yaşamaması istenmektedir. Bu bağlamda öğretmenlerin gelişime ve değişime ayak uydurmaları gerekmektedir. Bununla birlikte yetiştirilen bireylerin değişimlerden olumlu yönde etkilenmesi istenmektedir (Oktay ve ark. 2008).

Öğretmenin sorumluluklarının doğru belirlenmesi gerekmektedir. Öğretmenin sorumluluklarından birisi de öğrencinin, velinin ve eğitim ortamının gelişimini sağlayarak eğitimin yeterliliğinin artmasına yardımcı olmaktır. Toplumsal sorunların çözülmesi açısından toplumsal kalkınmaya yararlı kişiler yetiştirmek öğretmenin sorumlulukları arasındadır (Karacaoğlu, 2008).

2.2.1. Öğretmenlik mesleğinin özellikleri

Toplumlardaki bireylerin çeşitli işlerle ilgilendikleri, bu işlerde yoğun zamanlar geçirdikleri ve bu zamanlarda hayatlarını kazandıkları meslek grupları bulunmaktadır. Bütün meslek gruplarında olduğu üzere öğretmenlik mesleğinin de kendine özgü birçok özellikleri bulunmaktadır (Erden, 2005; Ünal ve Ada, 2001).

Eğitim sisteminin temel belirleyicileri öğretmenlerdir. Etkin bir eğitim ortamı sağlamak ve eğitim etkinliklerinin etkili olmasında öğretmenlerin kişilik özellikleri çok önemli bir yer tutmaktadır (Ünal ve Ada, 2001).

Öğretmenlik mesleğinin özellikleri alan bilgisi, genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisi olmak üzere üç temel başlık altında toplanabilir (Çelikten, 2005). Öğretmenlerin ana sorumluluğu öğrenmeyi sağlamaktır. Bu sorumlulukları yerine getirebilmek için bazı mesleki özelliklerle donanmalıdır. Öğretmenlik alan bilgisi, öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültür bilgisi öğretmenin mesleki yeterliliklerini oluşturmaktadır (Erden, 2005). Öğretmen ne kadar iyi kişilik özellikleri barındırsa da bu mesleki yeterliliklere sahip değilse yeterli bir öğretmen olduğu söylenememektedir (Çelikten, 2005). Öğretmenler alanlarındaki konularda gerekli bilgi ve birikimlere sahip olmalıdır (Ünal ve Ada, 2001).

Öğrencilerin başarısında öğretmenlerinde kişisel ve mesleki özellikleri önem arz etmektedir. Yetim ve Göktaş (2004) bu konuya yönelik “*Öğretmenin başarısında mesleki ve kişisel nitelikleri tartışmasız bir öneme sahiptir.*” ifadelerini kullanmışlardır. Bu özellikleri aşağıdaki gibi açıklamak mümkündür (Yetim ve Göktaş, 2004):

1. Öğrencilerin sosyal ve psikolojik açıdan gelişmesine katkı sağlaması
2. Öğrencilere ölçme ve değerlendirme gibi teknikleri kullanarak gelişmelerini sağlamak
3. Öğrencilerin kolay bir şekilde öğrenmelerini sağlaması
4. Plan ve programları geliştirerek uygulamaları geliştirme
5. Hukuk ve sosyal devlete karşı sorumlulukları bilincini öğrencilere aşılama
6. Öğrencilerin öğrenme şekillerini takip etmesi
7. Kendisini sürekli olarak güncel tutması

8. Öğrenme tekniklerini geliştirme
9. Konular hakkında öğrencileri ön bilgiler verme
10. Öğrencilerin bireysel gelişmelerine katkı sunması
11. Eleştirel düşünce gücüne sahip olmaları
12. Öğrencilerin anlama, anlatma ya da dinleme kabiliyetlerini geliştirme
13. Eğitim teknolojilerinden hat safhada yararlanma
14. Öğrencilere önyargılı davranmayıp herkese eşit hak tanıma
15. Öğrenim konusunda kişisel gelişime açık olma
16. Problem çözme konusunda kendisini geliştirme
17. Toplum ve eğitim kurumunun işlerini birleştirme
18. Öğrencilerin kabiliyetlerini ortaya çıkarma konusunda etkinlikler düzenleme
19. Öğrencilerin ahlaki ve tarihi değerlerini korumasına yönelik adımlar atma
20. Öğrencilere kişilik kazandırma
21. Öğrencileri akademin hayata hazırlama
22. Kültürel ve sosyal bakımdan faaliyetler içerisinde yer alma ve öğrencileri bilgilendirme
23. Bilimsel düşünce gücüne sahip olma

2.2.2. Öğretmenlik mesleğinin genel yeterlikleri

Öğretmenin nitelikleri baz alındığında, önceki zamanlarda beklenen niteliklerle günümüzde beklenen niteliklerin arasında değişimler olduğu bilinmektedir. Öğretmenin sorumluluğunun yalnızca ders anlatmak olmadığı günümüzde daha çok bilinmektedir. Alanında uzman, öğretimi plan ve programa göre hayata geçiren, dünyayı tanıyan bir öğretmenin yeterli niteliklerde olmadığı ifade edilebilir. Günümüzde uzaktan eğitim ve açık öğretim yöntemleriyle öğrenen, sürekli öğrenmeye açık olan, çevre faaliyetlerine katılan ve teknoloji ile arası iyi olan öğretmenler nitelikli öğretmenler kapsamına girmektedir (Karacaoğlu, 2008).

Öğretmenler eğitim verdikleri öğrencileri farklı nitelikleriyle tanımaktadır. Bu nitelikler:

1. Psikolojik
2. Psikomotor
3. Zihinsel
4. Sosyal
5. Fiziksel olarak sıralanabilmektedir.

Yetim ve Göktaş (2004) “Çocuk öğrendiklerinin pek çoğunu öğretmenin, bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklarını gözleyerek öğrenir. Öyleyse, öğretmen davranışları, milli, insani ve mesleki açıdan doğru nitelikleri örneklemelidir.” ifadelerine yer vermişlerdir.

Öğrencilerin içerisinde öğrenme isteklerinin olması gerekmektedir. Bununla beraber öğretmenler öğrenim süre zarfında öğrencilere rehberlik etme konusunda sorumlulukları bulunmaktadır. Yetim ve Göktaş (2004) bu konuya ilişkin “Öğretmen, sınıftaki faaliyetlerin düzenleyicisidir. Amaçları belirler, zamanı iyi kullanmayı plânlar, sınıf güvenliğini sağlar, öğretim araç ve gereçlerini öğrencilerin kullanımına sunar. Bu sebeple öğretmen, genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon kazandırılarak yetiştirilir.” ifadelerini kullanmışlardır.

2.2.3. Öğretmenin modern toplumdaki rolü

Okullar için Eğitim ve Geliştirme Ajansı'na (Training and Development Agency for Schools [TDA] göre 2006 senesinde İngiltere'de tanımlanmış olan öğretmenlik mesleği ölçütlerinin, hayat boyu öğrenme ilişkisiyle doğru orantılı olduğu ifade edilmektedir. Bu ölçütler öğrenme ve öğretim, öğrenmenin programlanması, öğrenmenin değerlendirilmesi, uzmanlığa bağlı öğrenme ve öğretim, erişim ile gelişme, mesleki değer ve uygulamalar olarak 6 grubu içine almaktadır. Bu gruplar kendi aralarında mesleki yeterlilik, mesleki bilgi ve mesleki hüner olarak üç başlık etrafında toplanmaktadır (TDA'dan aktaran Şişman, 2009).

Teknoloji ve bilgi alanlarındaki değişimler ve gelişmeler her geçen gün artış göstermektedir. Bu gelişmeler birey yetkinliklerini de etkilemektedir. Bilgi toplumunda mesleki yeterliliklerin yaşam boyu gelişmesi gerekmektedir. Nitelikli

birey yetişmesi ve gelişmesinde en başta öğretmenler ve eğitim kurumları yer almaktadır. Nitelikli birey yetiştirmenin yolu nitelikli öğretmenlerden geçmektedir (Biber ve ark. 2018).

Günümüzde toplumsal ihtiyaçları gidermek için öğretmenler yeni nesiller oluşturmaktadır. Bu bağlamda toplumun kalkınmasında öğretmenlerin rolü oldukça fazla olmaktadır. Başka bir söyleyişle, toplumun kaderini ve geleceğini aydınlatan kişiler öğretmenlerdir (Yetim ve Göktaş, 2004). Yeni kuşakların özelliklerini onların yetişmesini sağlayan öğretmenler belirlemektedir. Bu durum “Ektiğini en geç biçen çiftçi öğretmendir” sözü ile anlatılmaktadır. Başka bir deyişle öğretmenler, “Toplumun kişiliğini düzenleyen sanatçı” olarak da ifade edilmektedir (Çelikten, 2005).

2.3. Beden Eğitimi ve Spor

Farklı hedefler ve farklı zamanlar içerisinde yapılmakta olan spor, insanlığın varoluşundan günümüze kadar gelmektedir. Spor; eğlence, hobi, hareket gereksinimi, askeri eğitim, savaşa hazırlık ve eğitim gibi etkinliklerdir (Sönmez ve Sunay, 2004; Alpman, 1972). Tarih boyunca toplumlar; yaşama ve geçinme endişesiyle doğa ile iç içe yaşamışlardır. Bundan dolayı avını yakalama, sıçrama, çeviklik, vücudunu geliştirme gibi birçok spor faaliyetleri yapmışlardır (Yamaner, 2001; Özbal, 2009; Alpman, 1972). Zaman içerisinde bu hareketler spor anlayışı çerçevesinde bilinçli ve hedeflere uygun bir şekilde yapılmaya başlanmıştır (Yamaner, 2001; Alpman, 1972).

Spor insan hayatı bakımından önemli bir yer tutmaktadır. Günümüzde bireyler yeteneklerini geliştirmek, sağlıklı, güçlü ve mutlu olmak gibi nedenlerden dolayı spor yapmaya başlamışlardır (Güler, 2006).

Devamlı ilerleyen ve büyüyen dünyada, beden eğitimi, kişilerin ruhsal ve bedensel sağlığı bakımından çok önemli bir yer tutmaktadır. Bireyler spor etkinlikleri ile iletişim kurabilmekte, kendilerini geliştirebilmekte ve sosyalleşebilmektedir. Beden eğitimi toplumla bir bütün oluşturabilmeye yardımcı olmaktadır. Bu sayede insan yaşamında beden eğitiminin varlığı daima olacaktır (Aydın, 2017).

Beden eğitimi ve spor dersi; oyun faaliyetlerinin ve sporun iç içe olduğu bedensel etkinliklerin yürütüldüğü kapsamlı bir ders olarak nitelendirilmektedir (Zengin, 2013). Beden eğitimi kişinin bedensel yetenekler kazanmasına yardımcı olmaktadır (Yaldız, 2013; Çelik ve Pulur, 2011; Koç, 2007; Ünlü ve Aydos, 2007).

Mustafa Kemal Atatürk beden eğitimi ve spora verdiği önemi şu sözleriyle açıklamaktadır (Kocatürk, 1999):

“Müspet bilimlerin temellerine dayanan, güzel sanatları seven, fikir terbiyesinde olduğu kadar, beden terbiyesinde de kabiliyeti artmış ve yükselmiş olan erdemli, kuvvetli bir nesil yetiştirmek ana siyasetimizin açık bir delilidir.”

“Dünyada spor hayatı, spor alemi çok önemlidir. Bu kadar mühim olan spor hayatı, bizim için daha önemlidir. Çünkü ırk meselesidir. Irkın düzelmesi ve gelişmesi meselesidir.”

“Ben sporcunun zeki, çevik ve aynı zamanda ahlâklısını severim.”

2.3.1. Beden Eğitimi ve Spor

İnsanların dünyaya ilk gelişinden itibaren beslenmeye ihtiyacı ortaya çıkmaktadır. Bu gereksinimlerini avlanarak sağlamışlardır. Avlanma ile birlikte istemeden de olsa spor etkinlikleri yapmışlardır. Beslenme ihtiyacını gidermek sportif faaliyetlerinin başlangıcı olarak görülebilir. Sportif faaliyetler zaman içerisinde bilinçli bir şekilde hızlanarak günümüze kadar devam etmiştir. M.S. 395 yıllarına doğru spor etkinlikleri yasaklanmıştır. 15. yüzyıl itibariyle toplumun vermiş olduğu mücadele ile birlikte spor etkinlikleri Avrupa’da yeniden ortaya çıkmıştır. İnsan yaşamında spor faaliyetleri Rönesans ve reform hareketleri ile birlikte yeniden yerini almıştır. Spor faaliyetleri o çağlarda İtalya üzerinden yayılarak Avrupa’da da etkisini göstermeye başlamıştır (Yamaner, 2001).

Günler ilerledikçe üstün sınıf sayılan zenginler spor müsabakalarını izlemeye başlamışlardır. Zenginler tribünleri doldurdukça çeşitli spor dalları gün yüzüne çıkmıştır. İngiltere’de sanayi devriminin başlaması ile birlikte sportif etkinlikler

yayılmaya başlamıştır. Orta çağ devam ederken İtalya'dan sonra Avrupa'ya yayılan sportif etkinliklerle beraber spor okulları açılarak bu okullar için çeşitli materyaller oluşturulmaya başlanmıştır. İngiliz Kralı Edward sportif faaliyetlere kural koyma gereği duymuştur. Fransızlar ise 14. Lui tarafından sportif etkinliklere düzenleme getirerek toplu etkinlikler düzenlemiştir. Almanlar Papaz Bozdow liderliğinde sporun yeniden insan yaşamına girmesine öncülük etmiştir. 17. ve 18. yüzyıllarda ise İsviçre'de jimnastik ortaya çıkmıştır. 18. yüzyıl itibari ile günümüzde düzenlenen sportif etkinliklerin altyapısı atılmıştır (Yamaner, 2001).

Ülkemizde Meşrutiyet dönemi ile birlikte spor faaliyetler gelişme göstermeye başlamıştır. İstanbul, Ankara ve İzmir başta olmak üzere çeşitli vilayetlerde spor kulüpleri kurulmaya başlanmıştır. İstanbul'da Fenerbahçe, Galatasaray, Beşiktaş, Vefa, Beykoz, Nişantaşı, Süleymaniye ve Türkgücü, Ankara'da İdman Birliği, İzmir'de ise Altay kulüpleri kurulmuştur (Yamaner, 2001).

2.3.2. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni

Türkiye Cumhuriyeti 1982 senesinde çıkartılan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile eğitim enstitüleri ve spor akademileri altında eğitim vermekte olan eğitim kurumları, 1992 senesi itibari ile beden eğitimi ve spor yüksekokulu olarak faaliyete geçmişlerdir. Eğitim fakültesi ve spor bilimleri fakültesi adında eğitim veren kurumlar beden eğitimi ve spor öğretmenleri yetiştirmektedir. 4 yıl eğitim ve öğretim veren bu okullar uygulamalı dersler ve teorik eğitim ile alan derslerine hakim öğretmenler yetiştirmeyi amaçlamışlardır. Öğretmen adayları, pedagojik formasyon dersleri ve genel kültür dersleri adları altında birçok farklı dersler de almaktadırlar. Bu farklı derslerin yanı sıra beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları eğitim ve öğretim sırasında fiziksel ve kişisel gelişimlerini de tamamlayabilmektedirler (Özbek, 2007).

Günümüzde beden eğitimi ve spor öğretmeni olabilmek için üniversitelerin Spor Bilimleri fakültelerinin ilgili bölümlerinden lisans seviyesinde en az 4 yıllık eğitim verilmesi gerekmektedir. Üniversiteler içerisinde bulunan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği mezunu olan veya Antrenörlük Eğitimi, Reaksiyon Eğitimi ya da

Spor Yöneticiliği bölümlerini başarıyla tamamlayan bireyler öğretmen olmaya hak kazanırlar. Bununla birlikte bireylerin öğretmenlik mesleğini yerine getirebilmeleri için pedagojik formasyon eğitimi ile birlikte beden eğitimi ve spor öğretmeni sertifikası da almaları gerekmektedir (Özbek, 2007).

Lisans eğitim programında 45 zorunlu ve 30 seçmeli ders olmak üzere toplam 75 ders bulunmaktadır. Lisans eğitiminden mezun olabilme şartı 240 Avrupa Kredi Transfer Sistemi (AKTS) kredinin 171'i zorunlu 69'u seçmeli derslerden kazanılması gerekmektedir. Lisans eğitimini başarıyla tamamlayan adayların mesleklerini yapabilmek için Kamu Personeli Seçme Sınav'ına (KPSS) girip bu sınavdan yeterli puan almaları gerekmektedir (Özbek, 2007).

Beden eğitimi dersinin ihtiyaçlarını karşılayabilmek için beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin niteliklerine gereksinim duyulmaktadır. Öğretmenlerin, Türk Milli Eğitimin amaçlarına uygun hareket edebilen, alan bilgisi, mesleki eğitim bilgisine sahip, ders programlarını takip edebilen, okul içi veya dışındaki faaliyetlere katılım sürekliliğine sahip olmaları istenmektedir (Özbek, 2007).

Milli Eğitim Bakanlığı öğrencileri üst seviyede yetiştirip geliştirerek topluma faydalı vatandaşlar haline getirmeyi amaçlamaktadır. Öğretmenlerin en büyük sorumluluklarından olan bu hususlar çerçevesinde öğretmenliği, vatan ve millet görevi olarak adlandırmak mümkündür. Doğru, dürüst ve özgür düşünebilme yetenekleri, beden eğitimi ve spor öğretmenleri için sahip olunması gereken özelliklerdir. Bu bağlamda öğretmenler sabit düşünceli olmayıp siyasi bir karar neticesinde herhangi bir eylem planında bulunmamalıdır. Öğretmenler, Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı kalarak öğretmenlik mesleğinin önemini farkında bireyler olmalıdırlar. Öğretmenlerin bilimin gösterdiği yolda hareket ederek eğitim ve öğretimin hedeflerine bağlı kalmalıdır (Özbek, 2007).

2.3.2.1. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeninin Görevleri

Beden eğitimi öğretmenlerinin; ahlaki değerlere sahip çıkan bireyler yetiştirmek, gelecek kuşaklara sağlam sporcular bırakmak, sportif faaliyetlerde ülke

kalkınmasına destekte bulunmak, eğitim kurumu içerisindeki sportif etkinlikler düzenlemek ve yönetmek gibi ders dışı sorumluluklarının da bulunduğunu söylemek mümkündür. Bununla birlikte beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin yalnızca ders saatleri içerisinde kalmayıp ders saatleri dışarısında da sorumlulukları bulunmaktadır. Beden Eğitimi öğretmenlerinin görevleri arasında okullar arası müsabakaları ayarlamak, okul takımını oluşturmak, milli bayramlarda tören etkinliklerine katılmak veya düzenlemek, derslerin işleyişlerini ayarlamak ve sportif faaliyetleri düzenlemek yer almaktadır. Beden eğitimi öğretmenleri öğrencilerin sportif gelişimlerinin düzenlenmesinde, öğrencilerin potansiyellerini tanınmasında, öğrencileri yönlendirmesi hususunda etkili bir sorumluluk üstlenmektedir (Demirhan ve ark., 2002).

Beden eğitimi öğretmenlerinin öğrencilere verdikleri eğitimler kapsamında öğrencilerin kişisel ve ruhsal gelişimlerine yardımcı olarak takım ruhu oluşturma, toplumsal kurallar çerçevesinde hareket edebilme, saygılı, yardımsever ve dürüst davranışlar sergileyen bireyler olmaları istenmektedir. Bununla birlikte bu hususlar öğretmenlerin başlıca sorumlulukları arasında önemli yer tutmaktadır (Yamaner, 2001).

Öğretmenler, sınıf ortamında anlatacak olduğu dersin konusu hakkında öncelikle teorik bilgiler paylaşmaları gerekmektedir. Öğretmenler teorik bilgileri aktardıktan sonra uygulamalı eğitime geçmeleri gerekmektedir. Öğretmenler uygulamanın içeriğini ve görevlerini her öğrencinin kavrayabileceği şekilde sade bir dille anlatması gerekmektedir. Bununla birlikte öğretmenler her öğrenci için örnek bir birey olmalı ve bu bağlamda hareket ve giyimine özen göstermelidir. Beden eğitimi ve spor öğretmenleri eğitim verdikleri kurum ile sınırlı kalmayıp öğrencilerin düzenledikleri sportif faaliyetlere katılmalıdır. Bu sayede sporcu kimliğini dış dünyaya nasıl aktardıklarını gözlemlemek mümkün hale gelmektedir (Aras, 2013).

2.3.2.2. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeninin Nitelikleri

Nixon ve Jewett'e göre donanımlı bir beden eğitimi ve spor öğretmeninde bulunması gereken bazı nitelikler bulunmaktadır. Bu nitelikler aşağıda maddeler halinde verilmiştir:

1. Kişilik sahibi birey olup çevresine örnek bir birey olmalıdır.
2. Her anlamda kendini geliştirebilen yenilikçi birey olmalıdır.
3. Çevresindeki bireyler ile sağlıklı iletişimde bulunup, sosyal faaliyetlere katılması gerekmektedir.
4. Bilgi aktarımı yönünden donanımlı bir birey olup uygun üslup kullanmalıdır.
5. Ders programlarına sadık kalıp dersin ilerleyişini sağlıklı bir şekilde yönetebilmelidir.
6. Sportif etkinlikler düzenleyip öğrencileri geliştirmelidir.
7. Bireylerin arasında ayırım yapmamalı ve her bireye eşit şekilde davranmalıdır.
8. Kurallara uygun davranışlar sergileyip, kendini iyi ifade etmelidir.
9. Eğitim verdiği ders ve konu hakkında herkesin saygısını kazanıp ders içeriklerini öğrencilere sevdirmelidir.
10. Öğrencileri iyi bir şekilde yönetip öğrencilerin ilgi alanlarına göre danışmanlık yapmalıdır.

2.3.3. Beden Eğitimi ve Spor Dersi

Aydemir'e (2014) göre bireyin spor faaliyetlerinde bulunması toplumu ve kendisini daha iyi anlamasına yönelik bir etkinliktir. Fazla hareket halinde bulunmayan çocukların, kişisel gelişim ve kabiliyetlerini tamamlayamadığını ifade etmiştir. Bilimsel araştırmalar sonucu küçük yaşlardaki bireylerin hareket etme ihtiyaçlarının yetişkin bireylere oranla daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır. Derslerin birçoğunun oturularak ve hareketsiz yapıldığı ortamlarda küçük yaşlardaki bireylerde psikolojik ve fizyolojik problemler görüldüğü yapılan araştırmalar sonucu desteklenmiştir.

Günümüz eğitim ortamında öğrenciler, beden eğitimi ve spor dersini genel olarak “boş ders” ve “önemsiz” olarak görmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin görevleri arasında bu düşünceleri değiştirmek ve spor dersinin önemini öğrencilere kazandırmak olmalıdır. Beden eğitimi dersinin önemini anlatmak, dersin hedeflerini öğrencilere aktarmak konular çerçevesinde beden eğitimi ve spor öğretmenine büyük

bir görev düşmektedir (Okut, 2017). Beden eğitimi ve spor dersleri insan ilişkilerini kuvvetlendirdiği gibi sosyal bakımdan gelişime de yardımcı olmaktadır. Hayatın daha hareketli yaşanmasını ve sağlıklı olunmasını sağlamaktadır (Bal, 2010).

Beden eğitimi ve spor dersi öğretmenlerinin ders kapsamında öğrencileri spor etkinlikleriyle tanıştırmaları gerekmektedir. Öğretmenlerin sporla ilgilenen öğrencilerin sayısını arttırmaları gerekmektedir. Bununla birlikte sağlık ve beslenme gibi ana konularda öğrencileri bilgilendirmeleri gerekmektedir. Öğretmenler, aktardıkları bu bilgiler doğrultusunda öğrencilerin hayat boyu sporla ilgilenmelerine, kişisel gelişimlerine, sorumluluk bilinci olan bireyler olmalarına ve ekip çalışmalarında başarılı olmalarına yardımcı olmaktadır. Eğitim kurumları içerisinde Beden eğitimi ve spor dersinin ders saatleri sınıf derecelerine göre yeterli miktarda olması gerekmektedir. Beden eğitimi ve spor dersi alanında uzman öğretmenler tarafından verilmelidir (Çiçek ve ark. 2002).

Eğitimin yapıtaşlarından olan beden eğitimi ve spor dersi, bireysel ve toplumsal gereksinimler çerçevesinde büyük önem taşımaktadır. İnsanın doğasında olan yetenekler; koşma, dengede durma, zıplama, tırmanma gibi ana faaliyetler beden eğitimi ve spor dersi kapsamında daha fazla şekillenmektedir. Beden eğitimi ve spor dersleri içerisinde farklı hareketler sayesinde vücut ve sinir sistemi geliştirilerek bilişsel ve psikolojik etkileri artırılabilir (Bal, 2010).

2.3.3.1. Beden Eğitimi ve Spor Dersinin Amaçları

Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığının yayımlamış olduğu 4.12.1987 yılı esaslı 232 sayılı maddesi ile Talim Terbiye Kurul Başkanlığının 1987 yılı ve sonrasında eğitim ve öğretimde uygulanmaya başlanan 30.09.1997 tarihli Yayınlar Daire Başkanlığının İlköğretim, Lise seviyelerinde Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Uygulamaları kapsamında beden eğitimi ve spor dersinin ana hedeflerinden bazıları aşağıdakiler gibi sıralanmaktadır (Tamer ve Pulur, 2001):

1. Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk ve ünlü düşünürlerin beden eğitimi ve spor dersi hakkında düşüncelerini açıklamak

2. İnsan vücudundaki bütün organlar ve sistemlere bağlı olarak elverişli biçimde güçlendirme ve geliştirmeye yardımcı olmak
3. Hareketleri gerçekleştirirken müzik ile ritim tutabilme
4. Sınır-kas ve eklem ahengini oluşturma
5. İyi duruş ve güzel görünüş yapısı sergileme
6. Halk oyunlarımızı gerekli bilgi ve yetenekleri edinerek gerçekleştirebilme
7. Milli törenler ve bayramların önemini anlayarak düzenlenen törenlerde görev yapabilme
8. İlk yardım ve sağlık hususları gibi dikkat edilmesi gereken konularda bilgi birikim ve tutum sahibi bireyler olabilme
9. Boş zamanlarında sporla uğraşarak beden eğitimi ve spor dersi ile daha sağlıklı bir hayat sürme becerisi kazanımı
10. Doğayı ve çevreyi koruyarak havadan ve güneşten olabildiğince yararlanma
11. Görev ve sorumluluklarının bilincini daha iyi anlayıp liderlik veya liderle arasındaki uyumu anlayabilme
12. Doğru zamanda doğru kararları vererek herkesin takdirini kazanma
13. Sportif faaliyetlere hile ve kurnazlık karıştırmadan yarışabilmek, mağlubiyeti kabullenebilmek, galip gelen tarafı tebrik edebilmek
14. Hayatın gerektirdiği şekilde demokrasiye uygun, adalet bilinci olan tutumlar sergileyebilmek
15. Kamuya ait kullanım alanlarını iyi yönetebilme

2.3.3.2. Beden Eğitimi Dersinin Önemi

20. yüzyıldan itibaren gelişim içerisinde olan teknoloji, sporu da birçok farklı yönden etkisi altına almıştır. İnsanlar tarih boyunca bilinçli veya bilinçsiz olarak spor faaliyetleri gerçekleştirmiştir. Bu bilinçsiz sporlar; atlama, koşma, kaçma, yakalama, zıplama gibi hareketlerden meydana gelmektedir. Hareket etme yeteneği, sportif hareketlerin başlangıcı olarak görülmektedir. Bu başlangıç seviyesi insanların varoluşlarına kadar inmektedir. Bu hareketler geliştikçe insanların bedensel ve

bilişsel açıdan geliştiği fark edilmiştir. İnsanlar bu hareketlerin yararlı aktiviteler olduğunu görüp anladıkça hareketler çeşitlenerek geliştirilmiştir (Erkan, 2002).

Sportif etkinliklerin yaşam boyu süren faaliyet olmasını sağlamak için eğitim kurumlarında beden eğitimi ve spor dersleri verilmektedir. Genellikle gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler beden eğitimi ve spor dersinin tanınması ve fiziksel etkinliklere öğrencilerin katılması için planlı, programlı bir şekilde yaklaşımda bulunmaktadır. Bu eğitim stratejisinin ülke yönetimi tarafından yürütüldüğünü söylemek mümkündür. Bu stratejiler kapsamında öğretmenler için destek ve maddi kaynaklar yer almaktadır. Bu stratejilerle birlikte spor kuruluşları, öğrenciler, öğretmenler ve öğrencilerin aileleri arasında yakın bir iş birliği görülmesi beklenmektedir (Modekunya ve Sithole, 2012).

Beden eğitimi, sadece bireylerin fiziksel ve ruhsal bütünlüğünü geri kazanmak için yapılan aktivitelerden oluşmamaktadır. Beden eğitimi, fiziksel etkinliklere katılarak oyun kuralları, bilgi, fikir alışverişi, taktiksel kavramlar ve oyun içi saygı gibi eğitimleri de içerisinde barındırmaktadır. Beden eğitimi ve sporun ilerisinde yer alan sağlıklı yaşam ve toplumsal etkinliklere katılım gibi amaçlar eğitim kurumlarında bu ders kapsamında verilmektedir (Modekunya ve Sithole, 2012).

2.4. Tutum

İnsanların duygu, düşünce ve davranışları karşısındaki kişi veya değişkene karşı sergilemiş olduğu tavırlar bütünüdür. Bu bütünlüğü oluşturan davranışlar çoğunlukla birbirlerini tamamlayan unsurlardır. Tutum, davranış halindeki kişiyi tutum sergilenen objeye doğru hareketlendirir. Tutum eğer pozitif yönlü ise objeye karşı olumlu davranılmaktadır. Bu davranış şekli yardımcı olma ve destek olma gibi davranışlardır. Tutum eğer negatif yönlü ise objeye ilgilenmeme, uzaklaşmaya çalışma ve/veya ona zarar verme gibi davranışlardır (Aydın, 2000).

Tutumların genel olarak çocukluk döneminde oluştuğunu ve bireydeki tutumun ebeveynleri tarafından şekillendiğini söylemek mümkündür. Çocukluk

döneminde oluşan tutumların bireylerde yaşam boyu devam ettiği görülmektedir. Tutumların şekillendiği en hassas yaşlar 12 ile 30 yaşları arasındadır. Bu yaş aralığındaki tutumlar yaşam boyu devam ederken 30 yaş üzerindeki tutumlarda değişikliklere fazla rastlanmamaktadır. 12-30 yaş arasında oluşan tutumlar genellikle ebeveynler, teknolojik ürünler ve çeşitli kaynaklar tarafından oluşturulmaktadır (Morgan, 1984). Davranışların sürekliliğini sağlayan tutumlar, bireyin karşılaşabileceği olaylar karşısında sergileyebileceği davranışlar bütünüdür. Bu sebepten dolayı psikologlar tarafından tutum; bireyi oluşturan ve bireyin hareketlerine anlam kazandıran en önemli unsur şeklinde açıklanmaktadır (Erdem, 1992).

Tutum bireyin sonradan kazandığı özelliklerdendir. Kişilik özelliklerini yansıttığından dolayı doğuştan gelmemektedir. Tutum, öğrenilerek elde edildiği gibi izlenerek ve yorum yaparak da kazanılabilir (Morgan, 1984). Taklit ederek ve öğrenilerek elde edilen tutumlar zamanla yaşanmışlıklar arttıkça gelişime uğramaktadır. Bireyle tutumun arasındaki uyum gücü gelişim ve değişim için yeterli olmayabilir. Tutum; bilişsel, duygusal ve davranışsal olarak üç gruba ayrılabilir (Kağıtçıbaşı, 1988).

Tutumu içinde barındıran alanlar arasında en önemli alanlardan biri olan sosyal psikolojide tutum hakkında çeşitli çalışmalar görmek mümkündür. Araştırmalar neticesinde tutum hakkında tek düze bir sonuç çıkarılamamıştır. Tutum kavramını açıklayabilmek için farklı alanlarla beraber çalışılması gerektiği saptanmıştır (Ajzen ve Fishbein, 2011).

Tutumun en belirgin özellikleri Fishbein ve Ajzen (1975) tarafından duyusal veya değerlendirme imkanı bulunan unsurlar bütünü olarak ifade edilmiştir. Bireylerin kişisel özelliklerinden tutumlarının olumlu ya da olumsuz olduğu anlaşılmaktadır. Tutum sergilenecek olan nesneye bireyin olumlu veya olumsuz düşünceleri oluşturmaya yönelik etkileyebileceği durumlar tutumun elde edilmesi için gerekli bir takım araçlardır (Fishbein ve Ajzen, 1975).

Bireylerin göstermiş olduğu davranışlar, McClellan tarafından önceki yaşanmışlıklardan edinilen tecrübeler bütünü olarak ve davranışlarının bu tecrübeler etrafında şekillenmesi olarak nitelendirilmektedir (Tolan ve ark., 1985). Bireylerin

belirli bir davranış karşısında sergilemiş olduğu tutumun daha önceki yaşamlarında karşılaşmış oldukları tecrübeler bütünü olduğunu söylemek mümkündür (Pehlivan, 1994).

Bireylerin nesnelere karşı tutumlarının ihtiyaçlarına göre şekillendiğini ifade etmek mümkündür. Bireyin nesneye karşı oluşturduğu tutum, olumlu yönde ise ihtiyaçları doğrultusunda cevap niteliği taşıdığı söylenmektedir (Erden, 1995).

Tutumun üç ana bileşeni bulunmaktadır. Bunlar gözlemlenebilen bağımsız değişkenler, gözlemlenemeyen ara değişkenler ve davranış olarak üçe ayrılmaktadır. Bireylerin bebeklik ve çocukluk dönemlerindeki yaşantılarının yukarıda belirtilen tutum öğeleri dışında tutum üzerinde etkili olduğu söylenebilir. Çocukların büyürken ve olgunlaşırken bedensel, zihinsel ve duygusal değişiklikleri tutum açısından arz etmektedir. Aynı zamanda da bireyin edindiği ön yargı, inanç ve toplumsal değerleri de oldukça etkili olmaktadır. Bireyin kişilik özellikleri, çevresindeki bireylere karşı tutumu, eğitim yaşantısı gibi faktörlerin tutuma etkisi olduğu bilinmektedir (Binbaşıoğlu, 1995).

İsen ve Batmaz'a (2002) göre tutumlar belirli bir şekilde yapılanmış düşünceler bütünüdür. Kağıtçıbaşı (1988) tutumların ayrı ayrı ya da birlikte geliştiğini ifade etmektedir. Tutumlar arasındaki bağların kuvvetli olması, karmaşık olması, farklı tutumlar arasındaki bağlantılar tutumların gerçekleşmesine olanak sağlamaktadır. Bireylerin sürekli tekrar eden tutumları bireyde değişiklik yaşanmasının çok zor olduğunu açıklamaktadır (Kağıtçıbaşı, 1988).

2.4.1. Tutumların Özellikleri

Kağıtçıbaşı'na (1988) göre tutumların özellikleri aşağıdakiler gibi anlatılmaktadır:

1. Tutumlar tepki vermeyi hazır hale getirmektedir.
2. Tutum psikoloji ile ilişkilidir.
3. Tutumlar durağan olduğu gibi sürekli tekrar edilen davranışlarda olabilir.

4. Tutumlar kişisel değerlendirme açısından oldukça önemlidir.
5. Tutumlar bireylerin davranışlarından izlenebilen bir özelliktir.
6. Tutumlar bireyin kendine ait özelliklerindedir.
7. Tutumlar bireyin sürekliliğini belirleyen içsel bir davranıştır.
8. Her bir tutumun kendine göre kuvvet bağıllığı farklıdır.
9. Tutumlar içerdikleri etkilerin fazlalığına ve etki oranlarına bağıllık göstermektedir. Tutumun içerdığı etki fazlalığına bağıllı olarak karmaşıklık da aynı düzeyde artmaktadır.
10. Tutumlar arasında tutarlılık derecesi arttıkça olumlu tutumlar diğer tutumlara da yansımaktadır.
11. Kişilerin tutumları genel olarak diğer tutumlarla etkilenmektedir.
12. Bireylerin tutumları kalıtsal şekilde aktarılmazlar. Tutumlar geçmiş yaşantılardan edinilen tecrübelerle bağıllı olarak değişkenlik gösterebilmektedir.
13. Tutumlar bireylerin sahip oldukları inançlara ve değer kavramlarına göre değişiklik gösterebilir. İnançları ve değerleri değişmedikçe tutumlarda da bir değişiklik olması beklenemez.

2.4.2. Öğretmenlerin Mesleki Tutumları

Öğretmenlik mesleği bilgi, beceri ve mesleki yeterlilik istemektedir. Bununla birlikte öğretmen ya da öğretmen adaylarında tutum ve davranış gibi yeterliliklerin barındırılması gerekli olan özelliklerdendir. Öğretmenlerin öğretmenlik mesleğini yapabilmesi için tutum ve davranışları oldukça önemlidir. Yapılmış olan çeşitli araştırmalar ile öğrencilerin öğretmenlerden etkilendiği görülmüştür. Bu etkilenme öğretmenin tutum ve davranışları çerçevesinde gelişmektedir. Öğrenciler genel olarak öğretmenin bilgi aktarımından değil de konuyu anlatma şekli, öğrencilere yaklaşımı ve derslerdeki davranışlarından etkilenmektedir (Varış, 1988).

Öğretmenlerin mesleklerine karşı bakış açıları mesleki davranışlarını büyük ölçüde etkilemektedir. Öğretmenin, öğretmenlik mesleğine bakışını yansıtmaktadır. Öğretmenlerin, öğrencilik zamanlarında edindikleri tecrübeler ile meslek

hayatlarında edindikleri tecrübelerin birleşimi öğretmenin meslek yaşantısı hakkında bilgiler vermektedir (Can, 1987).

Öğretmenin görevi sadece bilgi aktarımı ile sınırlı kalmamaktadır. Eğer sadece bilgi aktarımı ile sınırlı kalmış olsaydı bu görevi televizyon ya da bilgisayarlar da yapabilirdi. Gelişmiş ülkelerde teknoloji açısından nitelikli öğretmen sorunu çözümlenip teknoloji ile sadece bilgi aktarımı yapılabilirdi. Yapılan araştırmalar öğrencilerin; öğretmenlerinin tutum ve davranışlarından etkilendiğini gözler önüne sermektedir. Gelecek nesillerin yetişmesi, bilgi aktarımı yolları, öğretmenin problemler karşısında doğru kararları verebilmesi gibi görevler üstlenmektedir (Aydın ve ark. 2007).

Öğretmenlerin mesleki tutumları sınıf ortamına ve öğrencilerin öğretmenlerine karşı bakış açıları ile değişmektedir. Öğrencilerin öğretmenlerine karşı davranışları, öğretmenin öğrencisi ile iletişimini, öğrencilerin gelişimini ve ders aktarımını etkilemektedir (Küçükahmet, 1976; Morgan, 1984).

Öğretmenlerin mesleklerine karşı bakış açılarının ve tutumlarının olumlu yönde olması istenmektedir. Öğretmenlerin mesleki tutumları mesleğe başlamadan önce oluşturulmasının daha faydalı olabileceği düşünülmektedir. Öğretmenlerin mesleğe başlamadan önce verilen eğitimlerde mesleki tutumlarının olumlu yönde olmasını sağlamak gerekmektedir (Morgan, 1984).

Öğretmenlerin öğretmenlik mesleğini severek yapabilmeleri için mesleğe karşı olumlu tutum sergilemesi gerekmektedir. Bu sayede hem öğretmen hem de öğrenci açısından bilgi alım ve aktarımı daha sağlıklı olabilmektedir. Öğretmenlerin olumlu tutumları, mesleki davranışlarını da büyük oranda etkilemektedir (Semerci, 2004).

Öğretmenlerin mesleklerine bakış açıları mesleki tutumlarına göre değişiklik göstermektedir. Tutumlar ve bireyler arasında sıkı bir bağ bulunmaktadır. Öğretmenin öğrencilere aktarmış olduğu bilgiler ve tecrübeler, öğrencileri yaşama hazırlamaktadır. Öğretmenin gerçek dünyaya hazırladığı öğrencilere karşı olumlu tutum sergilemesi öğrenci gelişimi açısından oldukça önemlidir. Yapılan

çalışmalarda davranış ve tutum arasında gcl bir bağın olduğu belirlenmiştir (Taşkın ve ark. 2005).

Bilgin'e (1985) göre belirli bir nesneye göre bireylerin davranışsal, zihinsel ve duyuşsal açıdan gösterdikleri davranış tutum olarak ifade edilmektedir. Tutum, bireyin belirli bir olay karşısında sergilemiş olduğu davranışlar bütünüdür (Papanastasiou, 2002). Öğretmenlerin nitelikleri ile mesleki tutumları arasındaki uyumuna ilişkin ifadeler yapılan araştırmalarla gclenmiştir (Taşkın ve ark. 2005). Yapılan bu araştırmalar neticesinde öğretmenlerin mesleki tutumları ve bulunması gereken nitelikler ğretmen adaylarının eğitim aldığı programlarının seviyeleri görülmek istenmiştir (Taşkın ve ark. 2015).

2.5. Mesleğe Yönelik Tutum ile İlgili Yurtiçinde Yapılan alışmalar

Fakültelerin ğretmenlik alanlarından mezun olmuş bireyler ğretmen adayları olarak gösterilmektedir. Öğretmen adaylarının mesleğe karşı bakış açıları ve tutumları arasındaki bağlantı yapılan çalışma ile açıklanmak istenmiştir (Ayık ve Ataş, 2014). Bu araştırmaya katılım sağlayan 294 adet ğretmen adayı bulunmaktadır. Katılım sağlayan ğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine tutumları llmştir. Bu ölçümlerle ğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine olumlu tutum sergiledikleri ve mesleklerini sevdikleri ortaya çıkmıştır. Öğretmenlik mesleğine karşı sergilenen tutum ile ğretmen adaylarının motive olmalarının doğru orantılı olduğu saptanmıştır. Bu araştırma neticesinde elde edilen verilerle öğretmenlik mesleğine karşı sergilenen olumlu tutumun mesleki motivasyonu arttırdığı söylenebilmektedir (Ayık ve Ataş, 2014).

Yapılan başka bir çalışma kapsamında ğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarını ölçmek amaçlı ilgili fakültelerin öğretmenlik bölümlerinden mezun olmuş 80 tane ğretmen adayı arasında tutum ölçekleri hazırlanmıştır. Çalışmalarda elde edilen veriler pedagojik formasyon alan öğrenciler daha olumlu tutum sergiledikleri gözlenmiştir. Yapılan çalışmada kadın ve erkek ğretmen adayları arasında karşılaştırma yapıldığında kadın ğretmen adaylarının mesleğe karşı olumlu tutumlarının daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Uygulanmış

olan ölçeklerin alt boyutlarında farklılıklar olup olmadığı anlaşılamamıştır (Tural ve Kabadayı, 2014).

2015 yılında yapılmış olan araştırmada Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi öğrencilerinden oluşan 280 birey yer almıştır (Üzüm ve ark. 2015). Mesleki tutum ölçeği kullanılan araştırmada istatistik, betimsel, varyans ve korelasyon analizlerinden yararlanılmıştır. Çalışma neticesinde öğretmen adayları arasında bölüm ve cinsiyet bakımından bazı farklılıklar görülmüştür. Buna rağmen öğretmen adaylarının yaş, öğrenim gördükleri sınıf düzeyleri ile mesleki tutumları arasında gözle görülebilen bir fark gözlemlenmemiştir (Üzüm ve ark. 2015).

2016 yılında Gaziantep Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu kapsamında yapılan çalışmaya bölümlerinin son sınıflarında olan 186 öğrenci katılmıştır (Cinpolat ve ark. 2016). Veri olarak öğretmenlik mesleğine karşı sergilenen tutum ölçeği baz alınmıştır. Çalışma neticesinde öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının olumlu olduğu anlaşılmıştır. Yaş ve tecrübe arttıkça öğretmenlik mesleğine tutumun olumlu yönde arttığı izlenmiştir. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre daha olumlu tutuma sahip oldukları gözlenmiştir.

Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu'nda Göktaş (2017) tarafından yapılmış olan çalışmaya 242 öğretmen adayı katılmıştır. Veri toplama için Üstüner'in 2006 yılında geliştirdiği Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeği kullanılmıştır. Yapılan çalışma neticesinde veriler t testi ve varyans analizi kullanılarak elde edilmiştir. Üniversite eğitiminin son sınıflarına gelen öğrencilerin birinci sınıf öğrencilerine göre daha olumlu tutum sergiledikleri gözlenmiştir. Erkek öğrencilerin kız öğrencilere göre mesleki tutumlarının daha fazla olduğu izlenmiştir.

Tunçeli (2013) yapmış olduğu araştırmada öğretmen adaylarının mesleki tutumları ile iletişim yetenekleri arasındaki ilişki ele alınmıştır. Araştırmaya birinci ve dördüncü sınıf olmak üzere toplam 180 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırmada Ersanlı ve Balcı'nın (1998) geliştirdiği öğretmen iletişim becerileri ölçeği kullanılmıştır. Araştırma neticesinde öğretmen adaylarının sınıf ve cinsiyet olarak bakıldığında anlamlı farklılıklar oluşturmadığı sonucu ortaya çıkmıştır. Öğretmen

adaylarının değer boyutu ile iletişim kabiliyetleri arasında dūřuk seviyede farklılıklar oluştuğu tespit edilmiştir.

Demirtaş ve ark. (2011) yaptıkları çalışmada eğitim fakóltesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının ölçölmesi ve tutum ile kaygı arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmaya 321 öğrenci katılmıştır. Çalışma için öğretmenlik mesleği tutum ölçeği ve Beck Kaygı Envanterinden yardım alınmıştır. Veri analizi için pearson korelasyon katsayısı ve t testi uygulamaları kullanılmıştır. Kız öğrencilerin mesleki tutumlarının daha olumlu olduğu saptanmıştır. İş bulma konusunda karamsar olan bireylerin daha kaygılı oldukları tespit edilmiştir.

Işık ve ark. (2010) ele almış oldukları çalışmada beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının liderlik seviyesi ile öğretmenlik mesleki tutumları araştırılması amaçlanmıştır. Araştırmaya 18-26 yaşları arasında farklı üniversitelerde okuyan öğrenciler katılmıştır. Araştırmaya 225'i erkek olmak üzere toplam 394 öğrenci katılmıştır. Bolman ve Deal'in (1991) geliştirdiği öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin Türkçe uyarlaması kullanılmıştır. Öğretmenlik mesleğine karşı olumlu tutumun liderlik özelliğine de katkı sağladığı yapılan veri analizleri neticesinde ortaya çıkmıştır.

Eraslan ve akıcı (2011) yaptıkları çalışmada pedagojik formasyon eğitimi alan öğrencilerin öğretmenlik mesleklerine karşı tutumlarını incelemiştir. Fen Edebiyat Fakóltesi öğrencilerinin katılımıyla gerçekleştirilen araştırmada öğretmenlerin mesleki tutumlarının ölçölmesi amaçlanmıştır. 35 maddeden oluşan sorular öğrenciler tarafından cevaplanmıştır. 214 öğrencinin katılımıyla gerçekleştirilen çalışmada öğretmenlik mesleği tutum ölçeğinden yararlanılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda öğrenci tutumları arasında çeşitli tutum farklılıkları olduğu saptanmıştır.

Karatekin ve ark. (2015) yaptıkları çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının farklı değişkenlere bağlı olup olmadığını ele almışlardır. Araştırmaya Gazi Üniversitesinden 403 öğretmen adayı katılmıştır. Araştırma için öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum

ölçeğinden yararlanılmıştır. Araştırma neticesinde sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının cinsiyet ve öğretmenlik mesleğini seçme hususlarında anlamlı farklılıklar görüldüğü saptanmıştır. Buna karşın öğrenim şekli, sınıf düzeyi, ebeveyn eğitim durumu ve baba mesleği faktörlerinin öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarını etkilemediği ortaya çıkmıştır.

Nalçacı ve Sökmen (2016) sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerini ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını incelemek için araştırma yapmışlardır. Araştırmaya Atatürk Üniversitesinde eğitim gören 246 sınıf öğretmeni adayı katılmıştır. Araştırmada ölçüt örgütlenme yöntemi kullanılmıştır. Veri analizinde pearson çarpım momentler korelasyon analizinden yararlanılmıştır. Yapılan araştırma sonucunda öğretmen adaylarının %36 seviyesinde öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını etkilediği gözlenmiştir.

Özcan ve Eranıl (2018) lise öğrencilerinin ebeveyn tutumu ve öğretmenlik mesleğine göre tutumunun farklı değişkenler üzerine etkisi üzerinde çalışmalar yapmışlardır. Araştırma kapsamında 331 lise son sınıf öğrencisinin görüşleri alınmıştır. Araştırma sonucunda kız öğrencilerin ebeveyn tutumunun erkek öğrencilere oranla daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmenlik mesleğini tercih etmek isteyen öğrencilerin tercih etmeyenlere oranla tutumunun daha olumlu olduğu açıkça söylenebilmektedir. Bu bağlamda öğretmenlik mesleğine karşı duyulan saygı tutum ile doğru orantılı olarak ifade edilebilir. Ebeveyn tutumu ile öğretmenlik mesleği tutum düzeyi arasında belirli farklılık bulunamamıştır.

Demircioğlu ve Özdemir (2014) yapmış oldukları çalışmada Fen Edebiyat Fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları farklı değişkenlere bağlı olup olmadığını araştırmışlardır. Bu araştırma Karatekin Üniversitesinde öğrenim gören 410 öğretmen adayıyla yapılmıştır. Çalışmada verileri toplamak amacıyla öğretmenlik mesleği tutum ölçeği kullanılmıştır. Toplanan verileri analiz etmek için ise aritmetik ortalama, standart sapma, yüzdelik değer ve lojistik regresyondan yardım alınmıştır. Araştırma neticesinde Fen Edebiyat Fakültesi öğrencilerinin mesleki tutumlarının olumlu olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmen

adaylarının mesleğe karşı tutumları cinsiyet, sınıf seviyesi ve öğretim durumu gibi değişkenlere bağlı olmadığı saptanmıştır.

Kızıldaş ve ark. (2012) yaptıkları çalışmada okul öncesi öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları araştırılmıştır. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesinde okul öncesi öğretmenliği bölümünde eğitim gören 170 öğrenci çalışmaya katılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları cinsiyet, yaş, ebeveyn eğitim durumu ve aile gelir düzeyine göre anlamlı farklılıklar gözlenmiştir. Öğretmen adaylarının cevapladıkları sorular kapsamında kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla öğretmenlik mesleği hakkında daha olumlu tutuma sahip oldukları saptanmıştır.

Özkan (2012) yaptığı çalışmada pedagojik formasyon eğitimine devam eden öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının değişkenlere bağlı olup olmadığını inceleyen bir araştırma yapmıştır. Araştırma neticesinde öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği tutumunun olumlu olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumların yaş, cinsiyet, mezun olunan program ve çalıştıkları kurum açısından anlamlı farklılıklar olmadığı saptanmıştır.

Pehlivan (2010) yapmış olduğu çalışma kapsamında beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde eğitim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine göre tutumlarının değişkenlere bağlı olup olmadığını incelemiştir. Araştırma farklı üniversitelerde öğrenim gören 814 öğretmen adayının katılımıyla gerçekleşmiştir. Verileri toplamak için öğretmenlik mesleği tutum ölçeğinden yararlanılmıştır. Araştırma sonucunda kadın öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarından daha olumlu tutumda oldukları saptanmıştır. Birinci sınıf adayların son sınıf adaylara oranla olumlu tutum sergiledikleri ortaya çıkmıştır. Sportif faaliyetlere aktif olarak katılan adayların olumlu tutum sergiledikleri gözlemlenmiştir.

Altunay (2018) ele aldığı çalışmada sosyal bilgiler bölümünde okuyan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını değişkenler üzerindeki etkisini incelemiştir. Bu çalışmada cinsiyet, yaş, sınıf, mezun olunan okul seviyesi gibi değişkenler üzerinden farklılıklar olup olmadığının incelenmesi

amaçlanmıştır. Araştırmaya sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünde öğrenim gören yaklaşık 200 öğretmen adayı katılmıştır. Veriler “Öğretmenlik mesleği tutum ölçeği” yardımıyla toplanmıştır. Çalışma sonucunda öğretmenlik mesleğine olan tutuma cinsiyet faktörünün etki etmediği ortaya çıkmıştır. Sınıf seviyesi ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiştir.

Karakuş (2017) yapmış olduğu araştırmada öğretmen adaylarının tutumlarının bazı değişkenlere bağlı olup olmadığını incelemiştir. Bu çalışmada cinsiyet, öğrenim görülen program, sınıf seviyesi, ebeveyn, tahsil durumu ve mezun olunan lise gibi değişkenlere bağlı öğretmenlik mesleği tutumuna olan etkisini görmek amaçlanmıştır. Araştırma sonucunda bağımsız değişkenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu etkilediği tespit edilmiştir.

Sever (2013) yaptığı araştırma kapsamında beden eğitimi bölümünde öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını incelemiştir. Araştırmaya Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesinde beden eğitimi programında öğrenim gören öğretmen adayları katılmıştır. Araştırmada veri analizi için nonparametrik testler kullanılmıştır. Araştırma neticesinde beden eğitimi programında öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının oldukça olumlu olduğu tespit edilmiştir. Değişkenlere göre tutum karşılaştırıldığında akademik açıdan başarılı olan öğretmen adaylarının tutumlarının daha olumlu olduğu gözlenmiştir.

Tekneci (2010) yaptığı çalışmada özel eğitim kapsamında zihinsel engelliler eğitimi programında öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları bazı değişkenlere bağlı olup olmadığı konusunda gözlemler yapmıştır. Çalışma 5 farklı üniversitede öğrenim gören toplam 410 öğretmen adayının katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Veriler “Öğretmenlik mesleği tutum ölçeği” yardımıyla toplanmıştır. Çalışma sonucunda yapılan analizlere göre yaş, cinsiyet, sınıf seviyesi, mezun olunan lise seviyesi, mezun olunan öğretmenlik programı ve ebeveyn eğitim durumu gibi değişkenlerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumu etkilemediği ortaya çıkmıştır. Buna karşın öğrenim görülen üniversite ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutum arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

2.6. Mesleğe Yönelik Tutum ile İlgili Yurtdışında Yapılan Çalışmalar

Hindistan'da 2011 senesi itibari ile bir ortaokulda eğitim veren öğretmenler arasında mesleki tutumların incelendiği çalışmalar yapılmıştır. 112 öğretmen çalışmaya katılmıştır. Çalışma sonucunda mesleki tecrübeler ve öğretmenlerin uzman oldukları alanların tutumu etkilemediği anlaşılmıştır. Özel okul veya devlet okulu öğretmenleri arasında tutum farkı olmadığı belirlenmiştir. Kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha olumlu tutum sergiledikleri ortaya çıkmıştır. Şehir merkezine uzakta olan okullarda eğitim veren öğretmenlerin şehir merkezindeki okullarda eğitim veren öğretmenlere göre daha olumlu tutum sahibi oldukları ortaya çıkmıştır. Eğitim durumlarına göre karşılaştırma yapıldığında ise lisans mezunu olup eğitim veren öğretmenlerin yüksek lisans mezunu öğretmenlerden daha olumlu tutumda oldukları belirlenmiştir (Barwal, 2011).

Rao (2012) tarafından yapılan çalışmada ortaokul düzeyinde eğitim veren öğretmenlerin medeni durumları, inanç bağları, cinsiyetler ve yaşları bakımından tutum değişkenleri gözlenmiştir. Çalışma 200 ortaokul öğretmeni ile yapılmıştır. Çalışma sonuçlandığında ise kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha olumlu tutumda oldukları, daha yaşlı öğretmenlerin genç öğretmenlere göre daha olumlu tutuma sahip oldukları izlenmiştir. Öğretmenlerin medeni durumları ve dini inanç bağlarının tutuma etki etmediği belirlenmiştir.

Yurt dışında gerçekleştirilen bir başka araştırma yine öğretmen adayları arasında yapılmıştır (Babu ve Raju, 2013). 437 öğretmen arasında yapılan çalışmanın 239'u erkek 198'i kadın öğretmenlerden oluşmaktadır. Çalışmaya katılan öğretmen adaylarının 48'i fizik, 134'ü biyoloji, 112'si sosyal bilimler ve 143 öğretmen adayı da matematik alanında eğitim almaktadır. Öğrenci adaylarına çalışma kapsamında 60 sorudan oluşan mesleki tutum anketi yapılmıştır. Adayların alanlarına bağlı olarak tutumlarında değişiklik gösterip göstermediği ölçülmüştür. Mesleki tutumlar öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre değişkenlik göstermiştir. Mesleki sorunların tutumu etkilediği yapılan anket neticesinde gözlenmiştir. Mesleki sorunlar; maaş durumu ve izin günleri olarak belirlenmiştir. Alanlarına göre karşılaştırıldığında biyoloji ve matematik bölümünde eğitim gören öğretmen adayları arasında tutum farklılıkları gözlenmiştir. Matematik ve fizik alanlarında eğitim gören öğretmen

adaylarında mesleki sorunlar ve mesleki durum faktörleri arasında tutum benzerlikleri görülmüştür.

Yapılan başka bir çalışma kapsamında ortaokul seviyesinde eğitim veren öğretmenlerin mesleklerine karşı sergiledikleri tutumlar araştırılmıştır (Banerjee ve Behera, 2014). Sosyal bilgiler ve fen bilgisi alanlarında olmak üzere 180 öğretmen çalışmaya katılmıştır. Araştırma tarama yöntemi ile yapılmıştır. Erkek öğretmenlerin, kadın öğretmenlere göre mesleki tutumlarının daha olumlu olduğu gözlemlenmiştir. Şehir merkezine uzaklık bakımından karşılaştırıldığında kırsal bölgelerde eğitim veren öğretmenlerin daha olumlu tutuma sahip oldukları izlenmiştir. Pedagojik formasyon eğitimi alan öğretmenlerin pedagojik formasyon eğitimi almayan öğretmenler arasında tutum farklılıkları görülmemiştir. Ayrıca öğretmenler alanlarına göre karşılaştırıldığında mesleki tutumları arasında anlamlı farklılıklar görülmemiştir.

Ortaokul öğretmenlerinin katıldığı çalışmada öğretmenler arasındaki mesleki tutumlar incelenmiştir (Malsawmi ve Renthlei, 2015). Bu çalışmaya 435 öğretmen katılmıştır. Araştırmacılar kendilerine ait olan mesleki tutum ölçeğini verilere ulaşabilmek için kullanmışlardır. Kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre daha olumlu tutum sergiledikleri gözlemlenmiştir. Öğretmenler yaşları arttıkça mesleki tutumlarının daha olumlu olduğu izlenmiştir.

Dabat (2010) yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını incelemiştir. Çalışma kapsamında verileri anket veri toplama tekniğinden yararlanarak toplamıştır. Çalışma sonucunda öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine tutumlarının olumlu olduğu ortaya çıkmıştır. Öğretmen adaylarının yaş ve cinsiyet değişkenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını etkilemediği tespit edilmiştir.

Erawan (2011) yaptığı çalışmada eğitim kurumlarında verilen staj faaliyetlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerinde etkisini görmeyi amaçlamıştır. Veri analizi istatistiksel analiz kullanılarak yapılmıştır. Araştırma sonucunda staj faaliyetlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu olumlu yönde etkilediği gözlenmiştir.

3. GEREÇ VE YÖNTEM

Yöntem bölümünde çalışmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama araçları, verilerin toplanması, verilerin analizi, güvenilirlik ve normallik testlerini içeren başlıklara yer verilmiştir.

3.1. Yöntem ve Model

Beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının ölçülmesini belirlemeyi amaçladığımız çalışma modeli, nicel yaklaşımda ilişkisel tarama araştırmasıdır. Nicel bir yaklaşımda, değişkenler arasındaki ilişki gözlemlenerek nesnel olan yaklaşımlar test edilir. Bu değişkenler genellikle ölçme araçları ile ölçülebilmekte ve sayısallaştırılarak istatistiksel işlemlerle analiz edilebilmektedir. Bu çalışmada, nicel yaklaşımda tarama yöntemi kullanılmıştır (Creswell, 2017). Tarama çalışmalarında, mevcut durum herhangi bir müdahale olmaksızın açıklanmakta ve ortaya çıkarılmaktadır. Yaşananlar değil, var olmaya devam eden durumlar tartışılır. Bu tür çalışmalarda araştırmacı, üzerinde çalıştığı olguyu kontrol etmez ve araştırma durumuna ve verilere müdahale etmez (Sönmez ve Alacapınar, 2016).

Tarama çalışmaları geniş bir popülasyon üzerinde yapılmaktadır. Araştırmacı tarafından belirlenen soru maddeleri mevcut cevap maddeleri kullanılarak cevaplanır. Araştırmacılar, seçilen yanıt öğelerinin neden kaynaklandığından ziyade nasıl dağıtıldığıyla daha fazla ilgilenmektedir (Büyüköztürk ve ark., 2018). Genel tarama modeli birden fazla ögeye sahip bir evrende evren hakkında kapsamlı bir yargıya varmak için tüm evrende ya da ondan alınacak bir örneklem üzerinde yapılan tarama çalışmalarıdır. Bu tarama modelinde, işlem sırasında ilişkisel tarama yapılabilmektedir (Karasar, 2008).

3.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini 2020-2021 tarihleri arasında Balıkesir ilinde görev yapmakta olan 557 beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır. Evreni temsil edebilmesi için örneklem sayısı ise seçkisiz olmayan örneklem ile belirlenmesi uygun görülmüştür. Buradan hareketle araştırmanın örneklemini Balıkesir ilinde görev yapmakta olan 256 beden eğitimi öğretmeni oluşturmaktadır.

3.3. Veri Toplama Aracı

Veriler, araştırmanın değişkenlerine ilişkin ölçek maddeleri ve araştırmaya katılan katılımcılarla ilgili soruları içeren anket yoluyla toplanmıştır. Araştırmada kullanılan anket 2 kısımdan oluşmaktadır. Birinci kısımda çalışmaya dahil edilen katılımcıların sosyo-demografik özellikleri yer almaktadır. İkinci kısımda Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğine yer verilmiştir.

Kullanılan sosyo-demografik bilgiler ile katılımcıların yaşı, cinsiyeti, medeni durumu, eğitim durumu, gelir durumu, mesleki kıdemleri, kurumda çalışma süreleri, okul türleri ve uzmanlık alanlarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu parametreler göz önünde bulundurularak geçerliği ve güvenilirliği Ünlü (2011) tarafından geliştirilmiş olan “Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği” uygulanmıştır.

Ölçekte mesleki sevgi ve mesleki kaygı olmak üzere iki alt boyut bulunmaktadır. Araştırmaya katılan her bir katılımcı her bir maddeye beş kategoride tepkide bulunmaktadır. 5- kesinlikle katılıyorum, 1- kesinlikle katılmıyorum şeklinde puanlanmıştır. Olumlu maddeler 1, 4, 5, 7, 8, 10, 16, 17, 19, 21, 23, 24, 25 5- kesinlikle katılıyorum, 1- kesinlikle katılmıyorum şeklinde puanlanırken, olumsuz maddeler 2, 3, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 22 ise 5- kesinlikle katılmıyorum, 1- kesinlikle katılıyorum şeklinde puanlanmıştır. Böylece her bir veri toplama aracı madde tepki puanlarının toplamından oluşan toplam ölçek puanı elde edilmiştir. Ölçekten alınan en düşük puan 25 en yüksek puan ise 115'tir.

- 23-41 puan aralığı “çok düşük tutum”
42-60 puan aralığı “düşük tutum”
61- 79 puan aralığı “orta düzeyde tutum”
80-98 puan aralığı “yüksek tutum”
99-115 puan aralığı “çok yüksek tutum” olarak hesaplanmıştır.

3.4. Verilerin Toplanması

Balıkesir ilinde bulunan ve örnekleme giren beden eğitimi öğretmenlerine google form linki gönderilmiş, bunlardan 274 adeti geri dönmüştür. Geri dönen form sayısı, 256 katılımcıdan oluşan örneklem grubunu karşılamaktadır. Ölçeklerdeki maddelerin bir kısmını boş bırakan, ölçekteki maddelere birden fazla yanıt veren 18 adet veri geçersiz kabul edilerek araştırmanın örneklemini 256 olarak belirlenmiştir. Geçersiz kabul edilen veriler hatalı ve eksik doldurulan verilerdir. Bu veriler araştırmanın güvenilirliğini ve normalliğini bozduğu için geçersiz kabul edilmiştir.

3.5. Araştırmada Verilerin Analizi

Elde edilen veri toplama aracı, örnekleme giren bireyler tarafından uygulanmıştır. Beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının ölçülmesini belirlemeye yönelik yapılan bu çalışmadan elde edilen veriler bağımlı ve bağımsız değişkenler dikkate alınarak bilgisayar ortamında SPSS 22. 0 (Statistical package for the Social Sciences) kullanılarak analiz edilmiştir.

Demografik değişkenlere göre dağılımların belirlenmesi amacıyla frekans (N) ve yüzdeler (%) hesaplanmıştır. Ölçeklerin ve alt boyutlarına ait madde toplamları, ortalamaları ve güvenilirlik analizi bulunmuştur. Ortalamalar ve standart sapmalar hesaplanmıştır. Çalışmada demografik bilgilerin, beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarına göre değişip değişmediğini saptamak için t-testi ve tek yönlü varyans analizi yapılmıştır.

ANOVA testinde gruplar arası varyans grupların ortalamaları arasındaki farklardan doğan değişkenliği ölçer. Gruplar arası varyans ne kadar büyük ise, grup ortalamalarının birbirinden farklı olma olasılığı o kadar fazladır. Gruplar içi varyans her gruptaki değerler arasındaki varyansı ifade eder ve rasgele nedenlere bağlı olan değişkenliği ölçer. Gruplar içi varyans ne kadar büyük ise grup ortalamalarının birbirinden farklı olma olasılığı o kadar azdır (Büyüköztürk ve ark., 2018).

3.6. Güvenilirlik Analizi

Çalışmada ölçeklerin ve alt boyutların güvenilirliğini ölçmek için cronbach's alfa analizi uygulanmıştır. Testte yer alan soruların varyansların toplamının genel varyansa oranlanması ile bulunan ve 0 ile 1 arasında değerler alan alfa katsayısı, bir ağırlıklı standart değişim ortalamasıdır. Ankette bulunan soruların bütün oluşturup oluşturmadıkları ve homojen yapıyı açıklaması için cronbach's alfa kullanılmaktadır. Katılımcıların cevap verdikleri sorularının toplanmasında soruların yakınlığını ve benzerliğini açıklayan bir Alfa katsayısıdır. Alfa katsayısının bulunabileceği aralıklar ve buna bağlı olarak da ölçeğin güvenilirlik durumu aşağıda verilmiştir (Büyüköztürk vd., 2018).

$0.00 \leq \alpha < 0.40$ ise test güvenilir değildir,

$0.40 \leq \alpha < 0.60$ ise test düşük güvenilirliktedir,

$0.60 \leq \alpha < 0.80$ ise test oldukça güvenilirdir,

$0.80 \leq \alpha < 1.00$ ise test yüksek derecede güvenilir bir testtir.

Aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere araştırmanın ölçekleri ve alt boyutlarının güvenilirlik düzeyi oldukça yüksektir. Bu sebeple güvenilir bir anket olduğunu kanıtlamaktadır.

Tablo 3.1. Çalışmanın güvenilirlik analizi

Ölçek	Cronbach's Alpha	n
Beden Eğitimi	0.726	23
Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği		
Mesleğe Yönelik Sevgi	0.777	13
Mesleğe Yönelik Kaygı	0.710	10

3.7. Normallik Analizi

Bu esnada parametrik ya da parametrik olmayan analiz teknikleri arasından hangi tekniğin kullanılacağına dair karar vermek için elde edilen verilerin normallik analizinin yapılması gerekmektedir. Normal dağılım içerisinde ölçeklerin puanlarının incelenmesi için yapılması gereken öncelikli işlem çarpıklık ve basıklık değerlerinin hesaplanmasıdır. Elde edilen basıklık ve çarpıklık değerlerinin +3 ve -3 arasında bir değerde olması normal dağılım açısından yeterli kabul edilmektedir (Hopkings ve Weeks, 1990). Bu bağlamda ölçek puanları normal bir dağılım göstermektedir. Öte yandan söz konusu ölçek ve ölçek boyutlarına yönelik histogram, grafik ve varyasyon katsayıları da incelenmiş ve bunların da normal dağılıma uygun olduğu saptanmıştır. Böylece, analizler gerçekleştirilirken parametrik teknikler ele alınmıştır. Ek olarak analizler gerçekleştirilirken test yöntemlerinden bağımsız gruplar t-testi ve ANOVA testi kullanılmıştır.

Tablo 3.2. Çalışmanın normallik analizi

Test	Ortalama	Std. Sapma	Çarpıklık	Basıklık
Beden Eğitimi	84.07	5.89	-0.72	1.28
Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği				
Mesleğe Yönelik Sevgi	48.32	4.55	-0.42	1.54
Mesleğe Yönelik Kaygı	35.75	3.69	-1.64	1.03

3.8. Araştırmanın Hipotezleri

Araştırma aşağıda belirtilen hipotezlere yanıt aramakta ve belirtilmiş olan ilişkilere sonuç üretmektedir.

H1: Beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ile mesleği yönelik sevgi arasında istatiksels olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

H2: Beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ile mesleği yönelik kaygı arasında istatiksels olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

H3: Mesleği yönelik sevgi ile mesleğe yönelik kaygı arasında istatiksels olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

H4: Öğretmenlerin beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeği ile yaşları arasında istatiksels olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur

H5: Öğretmenlerin beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeği ile cinsiyetleri arasında istatiksels olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

H6: Öğretmenlerin beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeği ile mesleki kıdemleri arasında istatiksels olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur

H7: Öğretmenlerin beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeği ile kurumda çalışma süreleri arasında istatiksels olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur

H8: Öğretmenlerin beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeği ile okul türleri arasında istatiksels olarak anlamlı bir farklılık bulunmuştur.

4. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümünde, araştırmada toplanan verilerden elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Her bir bulgu yorumlanarak ve çıkarım yapılarak değerlendirilecektir.

4.1. Katılımcıların Sosyo-Demografik Bilgilerinin Sonuçları

Tablo 4.1’de gösterildiği üzere çalışmaya dâhil edilen beden eğitimi öğretmenlerinin yaşları 28’inin (%10.9) 23-28 yaş arası, 49’unun (%19.1) 29-34 yaş arası, 76’sının (%29.7) 35-40 yaş arası, 103’ünün (%40.2) ise 41 yaş ve üzeri yaşındadır. Çalışmanın çoğunluğunda 41 ve üzeri yaşında bulunan beden eğitimi öğretmenleri bulunmaktadır. Beden eğitimi öğretmenlerinin 180’i (%70.3) erkek, 76’sı (%29.7) ise kadındır. Araştırmanın çoğunluğunu erkek beden eğitimi öğretmenleri oluşturmaktadır. Beden eğitimi öğretmenlerin 173’ü (%67.6) evli, 63’ü (%24.6) bekâr, 20’si (%7.8) ise duldur. Beden eğitimi öğretmenlerinin 220’si (%85.9) lisans, 36’sı (%14.1) ise lisansüstü eğitimine sahiptir. Katılımcıların gelir durumlarına bakıldığında 15’inin (%5.9) 4500-5000 TL arası, 77’sinin (%30.1) 5000-5500 TL arası, 164’ünün (%64.1) ise 5500 TL ve üzeridir. Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki kıdemleri 12’sinin (%4.7) 1-5 yıl arası, 51’inin (%19.9) 6-10 yıl arası, 58’inin (%22.7) 11-15 yıl arası, 46’sının (%18.0) 16-20 yıl arası, 89’unun (%34.8) ise 21 yıl ve üzeridir. Beden eğitimi öğretmenlerinin çalıştıkları kurumdaki çalışma süreleri 157’sinin (%61.3) 1-5 yıl arası, 67’sinin (%26.2) 6-10 yıl arası, 24’ünün (%9.4) 11-15 yıl arası, 6’sının (%2.3) 16-20 yıl arası, 2’sinin (%0.8) ise 21 yıl ve üzeridir. Çalışmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin 104’ü (%40.6) ortaokul, 152’si (%59.4) ise lisede görev yapmaktadır. Beden eğitimi öğretmenlerinin uzmanlık alanları çoğunlukla 88’inin (%34.4) futbol, 29’unun (%11.3) voleybol, 28’inin (%10.9) basketbol, 20’sinin (%7.8) atletizm, 17’sinin (6.6) ise tenistir.

Tablo 4.1. Beden eğitimi öğretmenlerin sosyo-demografik bilgilerinin dağılımları

		Frekans(n)	Yüzde(%)
Yaş	23-28	28	10.9
	29-34	49	19.1
	35-40	76	29.7
	41 ve üstü	103	40.2
	Toplam	256	100.0
Cinsiyet	Erkek	180	70.3
	Kadın	76	29.7
	Toplam	256	100.0
Medeni Durum	Evli	173	67.6
	Bekâr	63	24.6
	Dul	20	7.8
	Toplam	256	100.0
Eğitim Durumu	Lisans	220	85.9
	Lisansüstü	36	14.1
	Toplam	256	100.0
Gelir Durumu	4500-5000 TL	15	5.9
	5000-5500 TL	77	30.1
	5500 TL ve üzeri	164	64.1
	Toplam	256	100.0
Mesleki Kıdem	1-5 yıl	12	4.7
	6-10 yıl	51	19.9
	11-15 yıl	58	22.7
	16-20 yıl	46	18.0
	21 yıl ve üzeri	89	34.8
	Toplam	256	100.0
Çalıştıkları Kurumda Geçen Süre	1-5 yıl	157	61.3
	6-10 yıl	67	26.2
	11-15 yıl	24	9.4
	16-20 yıl	6	2.3
	21 yıl ve üzeri	2	0.8
	Toplam	256	100.0
Okul Türü	Ortaokul	104	40.6
	Lise	152	59.4
	Toplam	256	100.0

Tablo 4.1 (devam)

Uzmanlık Alanı	Atletizm	20	7.8
Badminton		11	4.3
Basketbol		28	10.9
Bisiklet		1	0.4
Jimnastik		5	2.0
Eskrim		2	0.8
Futbol		88	34.4
Futbol/tenis		1	0.4
Futbol_/Masaj		1	0.4
Futbol/voleybol/tenis		1	0.4
Futbol/ Voleybol		1	0.4
Güreş		6	2.3
Halk oyunları		1	0.4
Hentbol		1	0.4
Hentbol		9	3.5
Judo		6	2.3
Karate		7	2.7
Masa tenisi		5	2.0
Okçuluk		1	0.4
Oryantring		2	0.8
Taekwondo		2	0.8
Tenis		17	6.6
Triatlon		1	0.4
Uzak Doğu sporları		1	0.4
Voleybol		29	11.3
Voleybol/yüzme		1	0.4
Yüzme		8	3.1
Toplam		256	100.0

4.2. Sosyo-Demografik Bilgilerin Karşılaştırılmasına İlişkin Bulgular

Tablo 4.2’de belirtildiği üzere çalışmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerin yaşları ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan One-Way ANOVA testine göre aralarında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir ($p>0.05$). Alt boyutlar açısından değerlendirildiğinde mesleğe yönelik sevgi ve mesleğe yönelik kaygı boyutları açısından anlamlı bir ilişki yoktur ($p>0.05$).

Tablo 4.2. BEÖYTÖ ölçeği puanlarının yaş değişkenine göre öğretmenlerin mesleğe karşı tutumlarının belirlemek üzere yapılan anova testi sonuçları

Ölçek	Yaş	N	Ortalama	Std. Sapma	Std. Hata	F	P
Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	23-28	28	82.78	7.60	1.43	0.63	0.59
	29-34	49	84.71	4.69	0.67		
	35-40	76	84.07	6.77	0.77		
	41 ve üstü	103	84.10	5.16	0.50		
	Toplam	256	84.07	5.89	0.36		
Mesleğe Yönelik Sevgi	23-28	28	46.46	5.89	1.11	1.77	0.15
	29-34	49	48.69	3.68	0.52		
	35-40	76	48.53	4.74	0.54		
	41 ve üstü	103	48.48	4.32	0.42		
	Toplam	256	48.32	4.55	0.28		
Mesleğe Yönelik Kaygı	23-28	28	36.32	2.17	0.41	0.43	0.73
	29-34	49	36.02	2.05	0.29		
	35-40	76	35.53	4.80	0.55		
	41 ve üstü	103	35.62	3.69	0.36		
	Toplam	256	35.75	3.69	0.23		

Tablo 4.3’te belirtildiği üzere çalışmaya katılan öğretmenlerin cinsiyetleri ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan Independent-Samples T-testine göre cinsiyetleri ile mesleğe yönelik kaygı alt boyut tutumları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($p<0.05$). Bu sonuçtan kadın ve erkek öğretmenlerin algıları açısından mesleğe yönelik kaygı

tutumları aynı seviyede değildir. Kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere oranla mesleğe yönelik kaygı tutumları daha yüksektir. Mesleğe yönelik sevgi ve mesleğe yönelik tutum açısından anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.3. BEÖYTÖ ölçeği puanlarının cinsiyet değişkenine göre öğretmenlerin mesleğe karşı tutumlarının belirlemek üzere yapılan bağımsız grup t-testi sonuçları

Ölçek	Cinsiyet	N	Ortalama	Std. Sapma	Std. Hata Ortalaması	F	P
Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	Erkek	180	83.96	6.03	0.44	0.03	0.84
	Kadın	76	84.31	5.57	0.63		
Mesleğe Yönelik Sevgi	Erkek	180	48.42	4.68	0.34	0.24	0.62
	Kadın	76	48.07	4.26	0.48		
Mesleğe Yönelik Kaygı	Erkek	180	35.54	4.10	0.30	3.9	0.04
	Kadın	76	36.23	2.41	0.27		

Tablo 4.4'te belirtildiği üzere çalışmaya katılan öğretmenlerin mesleki kıdemleri ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan One-Way ANOVA testine göre mesleki kıdemleri ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ve alt boyutu olan mesleğe yönelik sevgi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($p<0.05$). Bu sonuçtan farklı mesleki kıdemleri bulunan öğretmenlerin algıları açısından beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ve mesleğe yönelik sevgi tutumları aynı seviyededir. Mesleğe yönelik kaygı açısından anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.4. BEÖYTÖ ölçeği puanlarının mesleki kıdem değişkenine göre öğretmenlerin mesleğe karşı tutumlarının belirlemek üzere yapılan anova testi sonuçları

Ölçek	Mesleki kıdem(I)	N	Ortalama	Std. Sapma	Std. Hata	F	P
Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	1-5 yıl	12	78.08	8.33	2.40	8.40	0.00
	6-10 yıl	51	86.70	6.05	0.84		
	11-15 yıl	58	82.48	5.17	0.67		
	16-20 yıl	46	83.04	6.55	0.96		
	21 yıl ve üzeri	89	84.93	4.45	0.47		
	Toplam	256	84.07	5.89	0.36		
Mesleğe Yönelik Sevgi	1-5 yıl	12	43.41	7.46	2.15	6.81	0.00
	6-10 yıl	51	50.09	4.42	0.62		
	11-15 yıl	58	47.48	4.27	0.56		
	16-20 yıl	46	47.82	4.01	0.59		
	21 yıl ve üzeri	89	48.76	4.01	0.42		
	Toplam	256	48.32	4.55	0.28		
Mesleğe Yönelik Kaygı	1-5 yıl	12	34.66	2.64	0.76	2.10	0.08
	6-10 yıl	51	36.60	2.27	0.31		
	11-15 yıl	58	35.00	4.87	0.63		
	16-20 yıl	46	35.21	3.78	0.55		
	21 yıl ve üzeri	89	36.16	3.42	0.36		
	Toplam	256	35.75	3.69	0.23		

Tablo 4.5'te gösterildiği üzere bu farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek amacıyla yapılan Post Hoc Testlerine göre 21 yıl ve üzeri mesleki kıdemleri bulunan öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumları 1-5 yıl arası mesleki kıdemi bulunan öğretmenlere kıyasla yüksektir. 16-20 yıl arası mesleki kıdemleri bulunan öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumları 6-10 yıl arası mesleki kıdemleri bulunan öğretmenlere kıyasla düşüktür. 11-15 yıl arası mesleki kıdemleri bulunan öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumları 6-10 yıl arası mesleki kıdemi bulunan öğretmenlere kıyasla daha düşüktür. -10 yıl arası mesleki kıdemi bulunan öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumları 1-5 yıl arası mesleki kıdemleri bulunan öğretmenlere kıyasla daha yüksektir. 1-5 yıl arası mesleki kıdemleri bulunan öğretmenlerin 6-10, 11-15, 16-20 ve 21 yıl ve üzeri mesleki kıdemleri bulunan

bireylere kıyasla mesleğe yönelik sevgi tutumları daha düşüktür. 6-10 yıl arası mesleki kıdemi bulunan öğretmenlerin mesleğe yönelik sevgi tutumları 11-15 yıl arası mesleki kıdemi bulunan öğretmenlere kıyasla daha yüksektir.

Tablo 4.5. BEÖYTÖ ölçeği puanlarının mesleki kıdem değişkenine göre hangi gruplar arasında farklılaştığını belirlemek üzere yapılan scheffe testi sonuçları

Bağımlı değişken	Mesleki kıdem(I)	Mesleki kıdeminiz (J)	Ortalama Fark (I-J)	Std. Hata	P
Beden Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	1-5 yıl	6-10 yıl	-8.62*	1.78	0.00
		11-15 yıl	-4.39	1.76	0.18
		16-20 yıl	-4.96	1.80	0.11
		21 yıl ve üzeri	-6.84*	1.71	0.00
	6-10 yıl	1-5 yıl	8.62*	1.78	0.00
		11-15 yıl	4.22*	1.07	0.004
		16-20 yıl	3.66*	1.13	0.03
		21 yıl ve üzeri	1.77	0.97	0.51
	11-15 yıl	1-5 yıl	4.39	1.76	0.18
		6-10 yıl	-4.22*	1.07	0.004
		16-20 yıl	-0.56	1.10	0.99
		21 yıl ve üzeri	-2.44	0.94	0.15
	16-20 yıl	1-5 yıl	4.96	1.80	0.11
		6-10 yıl	-3.66*	1.13	0.03
		11-15 yıl	0.56	1.10	0.99
		21 yıl ve üzeri	-1.88	1.01	0.48
21 yıl ve üzeri	1-5 yıl	6.84*	1.71	0.004	
	6-10 yıl	-1.77	0.97	0.51	
	11-15 yıl	2.44	0.94	0.15	
	16-20 yıl	1.88	1.01	0.48	

Tablo 4.5 (devam)

Mesleğe Yönelik Sevgi	1-5 yıl	6-10 yıl	-6.68*	1.39	0.00
		11-15 yıl	-4.06	1.38	0.07
		16-20 yıl	-4.40*	1.41	0.04
		21 yıl ve üzeri	-5.34*	1.34	0.004
	6-10 yıl	1-5 yıl	6.68*	1.39	0.00
		11-15 yıl	2.61*	0.83	0.04
		16-20 yıl	2.27	0.88	0.16
		21 yıl ve üzeri	1.33	0.76	0.55
	11-15 yıl	1-5 yıl	4.06	1.38	0.07
		6-10 yıl	-2.61*	0.83	0.04
		16-20 yıl	-0.34	0.86	0.99
		21 yıl ve üzeri	-1.28	0.73	0.55
	16-20 yıl	1-5 yıl	4.40*	1.41	0.04
		6-10 yıl	-2.27	0.88	0.16
		11-15 yıl	0.34	0.86	0.99
		21 yıl ve üzeri	-0.93	0.79	0.84
	21 yıl ve üzeri	1-5 yıl	5.34*	1.34	0.004
		6-10 yıl	-1.33	0.76	0.55
		11-15 yıl	1.28	0.73	0.55
		16-20 yıl	0.93	0.79	0.84

Tablo 4.6’da belirtildiği üzere çalışmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerin kurumdaki çalışma süreleri ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapılan One-Way ANOVA testine göre kurumdaki çalışma süreleri ile mesleğe yönelik kaygı ve sevgi alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.6. BEÖYTÖ ölçeği puanlarının kurumdaki mesleki kıdem değişkenine göre öğretmenlerin mesleğe karşı tutumlarının belirlemek üzere yapılan anova testi sonuçları

Ölçek	Mesleki kıdem(I)	N	Ortalama	Std. Sapma	Std. Hata	F	P
Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	1-5 yıl	157	83.96	5.27	0.42	2.31	0.06
	6-10 yıl	67	84.32	6.27	0.76		
	11-15 yıl	32	83.47	7.87	1.59		
	Toplam	256	84.07	5.89	0.36		
Mesleğe Yönelik Sevgi	1-5 yıl	157	48.14	4.30	0.34	1.93	0.10
	6-10 yıl	67	48.34	4.63	0.56		
	11-15 yıl	32	48.14	5.12	1.04		
	Toplam	256	48.32	4.63	0.28		
Mesleğe Yönelik Kaygı	1-5 yıl	157	35.81	3.58	0.28	3.45	0.11
	6-10 yıl	67	35.98	3.57	0.43		
	11-15 yıl	32	35.43	3.91	0.79		
	Toplam	256	35.75	3.69	0.23		

Tablo 4.7’de belirtildiği üzere çalışmaya katılan öğretmenlerin çalıştıkları okul türleri ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları ile alt boyutlar açısından değerlendirildiğinde mesleğe yönelik sevgi ve mesleğe yönelik kaygı boyutları açısından anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.7. BEÖYTÖ ölçeği puanlarının okul türü değişkenine göre öğretmenlerin mesleğe karşı tutumlarının belirlemek üzere yapılan bağımsız grup t-testi sonuçları

Ölçek	Okul Türü	N	Ortalama	Std. Sapma	Std. Hata Ortalaması	F	P		
Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	Ortaokul	104	84.92	5.08	0.49	2.51	0.11		
	Lise	152	83.48	6.33	0.51				
	Ortaokul	104	48.98	4.30	0.42			0.01	0.91
	Lise	152	47.86	4.68	0.37				
Mesleğe Yönelik Kaygı	Ortaokul	104	35.94	3.27	0.32	0.07	0.78		
	Lise	152	35.61	3.95	0,32				

Tablo 4.8’de belirtildiği üzere çalışmaya katılan öğretmenlerin gelir durumları ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları ile alt boyutlar açısından değerlendirildiğinde mesleğe yönelik sevgi ve mesleğe yönelik kaygı boyutları açısından anlamlı bir fark tespit edilmemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.8. Beden eğitimi öğretmenlerinin gelir durumlarının dağılımları

Ölçek	Gelir Durumu	N	Ortalama	Std. Sapma	Std. Hata Ortalaması	F	P
Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	4500-5000 TL	15	84.13	2.76	10.68	0.10	0.90
	5000-5500 TL	77	83.82	0.70	6.17		
	5500 TL ve üzeri	164	84.18	0.40	5.17		

Tablo 4.8 (devam)

Mesleğe Yönelik Sevgi	4500- 5000 TL	15	49.80	2.27	8.78		
	5000- 5500 TL	77	48.51	0.57	4.98	1.05	0.35
	5500 TL ve üzeri	164	48.10	0.29	3.75		
Mesleğe Yönelik Kaygı	4500- 5000 TL	15	34.33	1.21	4.70		
	5000- 5500 TL	77	35.31	0.51	4.52	2.34	0.09
	5500 TL ve üzeri	164	36.09	0.24	3.09		

Tablo 4.9’da görüldüğü üzere araştırmaya katılan katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği ve alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemek için Korelasyon testi sonuçlarına göre mesleğe yönelik tutum ile mesleğe yönelik sevgi tutum alt boyutu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($p < 0.05$). Mesleğe yönelik tutum mesleğe yönelik sevgi tutumunu pozitif yönde etkilediği görülmektedir. Mesleğe yönelik tutum ile mesleğe yönelik kaygı tutum alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Bu tabloya göre mesleğe yönelik tutum mesleğe yönelik kaygı tutumunu pozitif yönde etkilediği gözlemlenmektedir. Mesleğe yönelik sevgi tutumu ile mesleğe yönelik kaygı tutumu arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p > 0.05$).

Tablo 4.9. Beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeği ve alt boyutları arasındaki ilişki

Ölçek		Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	Mesleğe Yönelik Sevgi	Mesleğe Yönelik Kaygı
Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	Pearson Korelasyonu	1	0.77**	0.63**
	Sig.		0.00	0.00
	N	256	256	256
Mesleğe Yönelik Sevgi	Pearson Korelasyonu	0.77**	1	0.009
	Sig.	0.00		0.88
	N	256	256	256
Mesleğe Yönelik Kaygı	Pearson Korelasyonu	0.63**	0.009	1
	Sig.	0.00	0.88	
	N	256	256	256

** . Korelasyon 0,01 düzeyinde (2 kuyruklu) önemlidir.

5. TARTIŞMA

Bu çalışma kapsamında, beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki incelenmektedir. Katılımcıların beden eğitimi öğretimi mesleğine yönelik tutumları ile demografik değişkenler olan yaş, cinsiyet, mesleki kıdem, kurumdaki çalışma süresi ve okul türü değişkenleriyle karşılaştırılmıştır.

Bu çalışmada 180 erkek, 76 kadın olmak üzere toplam 256 beden eğitimi öğretmeni değerlendirilmiştir. Çalışma Ünlü (2011) tarafından geliştirilen beden eğitimi öğretmeni mesleğine yönelik tutum ölçeği uygulanmış ve bireylerin yanıtlarına ilişkin bulgular incelenmiştir. Literatürdeki birçok çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları değerlendirilmiştir.

Araştırmaya katılanların sosyo-demografik bilgilerine bakıldığında; beden eğitimi öğretmenlerinin yaşlarının 28'inin (%10.9) "23-28 yaş", 49'unun (%19.1) "29-34 yaş", 76'sının (%29.7) "35-40 yaş", 103'ünün (%40.2) ise "41 yaş" ve üzerinde olduğu, beden eğitimi öğretmenlerinin 180'i (%70.3) erkek, 76'sı (%29.7) ise kadın öğretmenlerden oluştuğu, 173'ünün (%67.6) evli, 63'ünün (%24.6) bekâr, mesleki kıdemlerinin 12'sinin (%4.7) "1-5 yıl arası", 51'inin (%19.9) "6-10 yıl", 58'inin (%22.7) "11-15 yıl", 46'sının (%18.0) "16-20 yıl", 89'unun (%34.8) ise 21 yıl ve üzerinde olduğu, beden eğitimi öğretmenlerinin çalıştıkları kurumdaki çalışma süreleri ise 157'sinin (%61.3) "1-5 yıl", 67'sinin (%26.2) "6-10 yıl", 24'ünün (%9.4) "11-15 yıl" olduğu tespit edilmiştir.

Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre öğretmenlerin yaşları ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (Tablo 4.2.). Küçük (2012) çalışmasında öğretmenlerin yaşları ile mesleğe yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık bulamamıştır. Eroğlu (2013) araştırmasında katılımcıların yaşları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık gözlemleyememiştir. Kalhotra (2014) öğretmenlerin

öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını incelemiş, yaş ve deneyimin öğretmenlerin tutumları üzerinde etkili olmadığı sonucuna varmıştır. Akbal (2016) tarafından yapılan çalışmada bireylerin yaşları ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık bulamamıştır. Uçak ve Bindak (2017) Beden Eğitimi ve Spor Öğretmen Adaylarının Mesleğe Yönelik Kaygı Düzeyleri adlı çalışmasında da katılımcıların yaşları ile mesleğe yönelik kaygı düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulamamıştır. Soibamca (2016) öğretmenlerle, Alkan (2018) ve Yaşar Ekici (2015) öğretmen adayları ile yaptıkları araştırmalarda bireylerin yaşları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir ilişki bulamamışlardır. Bu araştırmalar araştırmamızı destekler niteliktedir. Bu sonuçlar doğrultusunda araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerinin yaşının, mesleğe yönelik tutumlarının oluşmasında önemli bir etken olmadığı söylenebilir.

Araştırmamızdaki bulguların aksine Bozdam (2008) katılımcıların yaşları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık bulmuştur. Benzer şekilde Cabı ve Yalçınalp (2013) tarafından geliştirilen “Mesleki Kaygı Ölçeği” kullanılmış, katılımcıların yaşları ile mesleğe yönelik kaygı düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar bulmuştur. Çelen ve Bulut (2015) Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Mesleğe Yönelik Kaygılarının Belirlenmesi adlı araştırmalarında bireylerin yaşları ile mesleğe yönelik kaygı düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki tespit etmiştir. Dinçer (2019) 2017-2018 tarihleri arasında Muş ilinde görev yapmakta olan 234 beden eğitimi öğretmenli ile yaptığı çalışmasında da öğretmenlerin yaşları ile mesleki sevgi arasında anlamlı bir ilişki bulamadığını ancak yaşları ile mesleki kaygı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkinin olduğunu tespit etmiştir. Yaş değişkenine göre öğretmenlik mesleğine kaygı boyutunda ise gruplar arasında farklılık bulunmuştur. Özellikle genç veya öğretmenliğe yeni başlayan öğretmenlerin kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür.

Tekerci (2008) çalışmasında bireylerin beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum puanları ile yaşları arasında anlamlı bir ilişki tespit etmiştir. Korkmaz (2009) yaptığı araştırmasında da bireylerin beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum puanları ile yaş düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulmuştur. Yılmaz ve ark. (2010) yaptıkları çalışmalarda öğretmen adaylarının yaşları ile öğretmenlik

mesleğine yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptamıştır. Benzer şekilde Üzüm ve ark. (2015) çalışmalarında beden eğitimi öğretmenlerinin yaşları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişki tespit etmiştir. Cinpolat ve ark. (2016) bireylerin yaş değişkeni ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının arasında anlamlı bir ilişki gözlemlemiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda katılımcıların yaşının, mesleğe yönelik tutumlarının oluşmasında önemli bir etken olduğunu söyleyebiliriz.

Alan yazına bakıldığında genç öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik kaygı düzeyleri yüksek çıkmıştır (Sunay ve Gürbüz, 2003). Tanrıverdi (2008) araştırmasında yaşın ilerlemesi ile öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumlarının arttığını tespit etmiştir. Dursun ve Karagün (2012)'ün yaptığı çalışmada 21 ve 25 yaş arasında olan öğretmenlerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları 26 ve 30 yaş arası öğretmenlere kıyasla yüksek çıkmış ve yaşın artmasıyla mesleki kaygı düzeylerinde azalma görülmüştür. Balaman ve Gelibolu (2018) yaptığı çalışmada formasyon eğitimi alan bireylerin mesleğe yönelik kaygı düzeylerinin düşük olduğunu tespit etmiştir.

Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre öğretmenlerin yaşları ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Buradan da beden eğitimi öğretmenlerinin yaş ortalamalarının, öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile alt boyutlar açısından belirleyici bir etken değildir sonucuna varılabilir.

Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerin cinsiyetleri ile mesleğe yönelik kaygı tutum alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir (Tablo 4.3.). Araştırmamızla örtüşür nitelikte olan Saban ve ark. (2004) tarafından yapılan çalışmada kadın öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına kıyasla öğretmenlik mesleğine yönelik kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Çapri ve Çelikkaleli (2008) yaptıkları çalışmalarda Eğitim Fakültesi ve Teknik Eğitim Fakültesi öğretmen adaylarının öğretimle ilgili tutumlarını incelemiş, kadın öğretmen adaylarının öğretimle ilgili tutumlarının cinsiyet değişkeni açısından daha yüksek olduğunu tespit etmişlerdir. Saraç (2007), İlter (2009) ve Doğan (2013) yaptıkları araştırmalarında kadın öğretmenlerin mesleki tutumlarının erkek

öğretmenlere oranla daha yüksek çıktığını bulmuşlardır. Cinsiyetin belirleyici olduğunu ortaya koyan araştırmalarda, kadın öğretmenlerin mesleki anlamda erkeklerden daha olumlu bir tutuma sahip oldukları sonucu yaygındır (Acat ve Yenilmez, 2004; Güdek, 2007; Gürbüz ve Kışoğlu, 2007; Johnston ve ark., 1999).

Benzer şekilde Tanrıöğen (1997) araştırmasında katılımcıların cinsiyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık gözlemlenmiş ve kız öğrencilerin erkek öğrencilere kıyasla tutum puanlarını daha yüksek bulmuştur. Çapa ve Çil (2000) çalışmalarında da kadın öğretmen adayların erkek öğretmen adaylara kıyasla mesleklerine daha fazla saygı duyduklarını ve sevdiklerini ortaya çıkarmıştır. Bununla birlikte Üstün, Erkan ve Akman (2004); Alkan (2018); Musa ve Bichi (2015); Karatekin, Merey ve Keçe (2015) ve Tekerek ve Polat (2011) yaptıkları çalışmalarında öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını inceledikleri çalışmalarında, kadın öğretmenler erkek öğretmenlere kıyasla öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları daha yüksek çıktığı tespit edilmiştir. Sağlam (2008) üniversitede öğrenim gören öğretmen adayları ile yaptığı çalışmada kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere oranla mesleğe yönelik tutum puanlarının daha yüksek çıktığını tespit etmiştir. Rao (2012) da ortaokul öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarını belirlemek amacıyla yaptığı çalışmada öğretmenlerin cinsiyetleri ile tutum puanları arasında anlamlı bir ilişki olduğunu, kadın öğretmenlerin tutum puanlarının erkek öğretmenlere kıyasla daha yüksek olduğunu bulmuştur.

Çakır ve ark. (2006) tarafından yapılan çalışmada öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre kadın öğretmen adayları lehine sonuçlanmıştır. Üstüner ve ark. (2009) yaptıkları araştırmalarında öğretmen adaylarının cinsiyetleri ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık gözlemlenmiştir. Yeşil (2010) çalışmada da kadın öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını erkek öğretmen adaylarına kıyasla daha olumlu olduğunu tespit etmiştir. Çalışmada kadınların öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum puanlarının erkeklerin öğretmenlik tutum puanlarına karşın daha yüksek çıktığını belirtmişlerdir. Nachimuthu ve Vijayakumari (2012) çalışmalarında öğretmenlik mesleğine yönelik kadın öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına kıyasla daha fazla olumlu

tutuma sahip olduklarını gözlemlemiştir. Benzer şekilde Sharma ve Dhaiya (2012) ve Chaudhari (2012) yaptıkları çalışmalarda kadın öğretmen adayların erkek öğretmen adaylara kıyasla öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutumları daha fazla çıkmıştır.

Pehlivan (2010) beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde eğitim görmekte olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla yaptığı çalışmasında kadın ve erkek öğretmen adayları arasında bir ilişki gözlemlemiştir.

Semerci ve Semerci (2004) beden eğitimi ve spor bölümünde öğrenim görmekte olan öğrenciler ile yaptığı çalışmasında öğrencilerin cinsiyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puan ortalamalarının birbirine çok yakın olduğu ve anlamlı bir ilişki gözlemlenmiştir. Pehlivan (2008) ve Uğurlu ve Polat (2011) yaptıkları çalışmalarında öğretmen adaylarının cinsiyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir ilişki olduğu, kadın katılımcıların erkek katılımcılara kıyasla daha fazla olumlu tutuma sahip olduklarını tespit etmiştir.

Fen bilgisi öğretmenliği bölümü öğrencileri (Akpınar ve ark., 2006) ve sınıf öğretmenliği bölümü öğrencileri (Baykara ve Pehlivan, 2008) ile yapılmış çalışmada, kadın öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına kıyasla öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu sonucuna varılmıştır. Türkçe öğretmenliği bölümü öğrencileri ile yapılan benzer bir çalışmada yine kadın öğretmen adayların erkek öğretmen adaylarına kıyasla öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının daha fazla olumlu olduğunu tespit etmiştir (Akkaya, 2009). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumla ilgili ulusal araştırmalar cinsiyet değişkeni açısından incelendiğinde, kadın öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik erkek öğretmen adaylarına göre daha olumlu tutuma sahip olduklarını ifade etmişlerdir (Başçiftçi ve ark., 2011). Yıldırım (2012) öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyet değişkenine göre farklılık gösterdiğini gözlemlemiş ve kadın öğretmen adayların öğretmenlik mesleğine yönelik erkek öğretmen adaylarına kıyasla daha olumlu tutuma sahip olduklarını belirtmiştir.

İlgili literatürde cinsiyet değişkeni ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir farklılığın olup olmadığı ile ilgili farklı sonuçları bulunan çalışmalar bulunmaktadır. Bazı çalışmalarda öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını etkilemediği gözlemlenmiştir (Yaşar Ekici, 2015; Bhargava ve Pathy, 2014; Engin ve Çiçekli Koç, 2014; Divya, 2014; Kalhotra, 2014). Özellikle kadın öğretmen adayların mesleki tutum puan ortalamalarının yüksek olması öğretmenliğin bir kadın mesleği olarak algılanmasıyla açıklanmaktadır (Karaduman, 2011). Zira özellikle son yıllarda okul öncesi eğitim alanında erkek öğretmenlerin sayısının artmasıyla birlikte bu alanda erkek öğretmenlere sahip olmak hem ebeveynler hem de meslektaşlar için daha az tuhaf hale gelmiştir (Sak, Şahin-Sak ve Yerlikaya, 2015). Bu durum erkek öğretmenlerin de kadın öğretmenler kadar mesleklerini benimsemelerini ve mesleğe karşı olumlu bir tutum içinde olmalarını sağlamış olabilir.

Bozdoğan ve ark. (2007) fen bilgisi ve sosyal bilgiler öğretmenliği bölümünde öğrenim gören kadın öğretmen adayları öğretmen mesleğine yönelik erkek öğretmen adaylarına kıyasla daha fazla olumlu tutum içerisinde oldukları sonucuna varılmıştır. Benzer şekilde Çetinkaya (2009) Türkçe öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğretmen adayların öğretmen mesleğine yönelik tutumlarını belirlemeyi amaçladığı çalışmasında kadın katılımcıların öğretmenlik mesleğine yönelik erkek katılımcılara kıyasla daha olumlu tutum sergilediklerini gözlemlemiştir.

Terzi ve Tezci (2007) farklı bölümlerde okuyan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını inceledikleri araştırmada, kadın öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarına göre öğretmenlik mesleğine ilişkin daha pozitif bir tutum içerisinde olduklarını belirtmiştir. Pektaş ve Kamer (2011) fen bilgisi öğretmenliğinde okuyan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla yaptığı çalışmasında, kadın öğretmen adayların öğretmenlik mesleğine yönelik erkek öğretmen adaylarına kıyasla daha olumlu tutum sergilediklerini gözlemlemiştir.

Tschannen-Moran ve Woolfolk Hoy (2001)'un Teacher efficacy: capturing an elusive construct adlı çalışmalarında cinsiyetin mesleki tutumlarını etkilemediği

gözlemlenmiştir. Serin ve ark. (2004) yaptıkları çalışmalarında ise fen bilgisi erkek öğretmen adaylarının kadın öğretmen adaylarına kıyasla öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının daha fazla olumlu olduğunu tespit etmiştir. Abbasoğlu ve Öncü (2013) öğrenim görmekte olan beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını incelemeyi amaçladığı çalışmada öğretmen adaylarının cinsiyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir ilişki bulamamıştır. Buna karşın Derman (2007) yaptığı çalışmada ise erkek öğretmenlerin mesleki tutumlarının kadın öğretmenlere kıyasla daha yüksek düzeyde çıktığını tespit etmiştir. Benzer şekilde Şahin (2010) eğitim fakültesi öğrencileri ile yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının cinsiyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir ilişki bulamamıştır. Araştırmamızın aksine ise Hacıömeroğlu ve Taşkın (2010) yaptıkları çalışmalarında öğretmenlerin mesleki tutumlarının cinsiyete göre değişmediğini tespit etmişlerdir.

Bulut (2009) ve Özder ve ark. (2010) yaptıkları çalışmalarında öğretmen adaylarının cinsiyetlerinin, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını etkilemediğini bulmuştur. Kafkas ve ark. (2010) ve Özer ve ark. (2009) tarafından yapılan çalışmalarda mesleğe yönelik kaygı düzeylerinin cinsiyet değişkeni açısından farklılaşmadığı araştırmacılar tarafından tespit edilmiştir. Benzer şekilde Özkan (2012) çalışmada formasyon öğrencilerinin cinsiyet değişkeni ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir ilişki gözlemleyememiştir.

Tanel ve ark. (2007) okumakta olan öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından belirlemeye yönelik yapmış oldukları çalışmada, öğretmen adaylarının cinsiyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir farklılık gözlemleyememiştir. Demirtaş ve ark. (2011) araştırmalarında öğretmen adayların cinsiyetleri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı sonucuna varmıştır. Benzer şekilde Yuvacı (2015) tarafından yapılan çalışmada, katılımcıların cinsiyetleri ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı bir ilişki bulamamıştır.

Cinsiyet değişkeni ile ilgili bu farklı sonuçlar, öğretmenlik mesleğiyle ilgili araştırmanın yapıldığı coğrafi bölge, sosyo-kültürel farklar ve cinsiyet rolleriyle ilgili farklı toplumsal bakış açılarının söz konusu olması ile açıklanabilir.

Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre öğretmenlerin mesleki kıdemleri ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir (Tablo 4.4.). Araştırmaya katılanların mesleki kıdemleri ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeğinin alt boyutu olan mesleğe yönelik sevgi arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($p<0.05$). (Tablo 4.5). Bu farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını tespit etmek amacıyla yapılan Post Hoc Testlerine göre 21 yıl ve üzeri mesleki kıdemleri bulunan öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumları 1-5 yıl arası mesleki kıdemi bulunan öğretmenlere kıyasla yüksek olduğu, 1-5 yıl arası mesleki kıdemleri bulunan öğretmenlerin 6-10, 11-15, 16-20 ve 21 yıl ve üzeri mesleki kıdemleri bulunan öğretmenlere kıyasla mesleğe yönelik sevgi tutumları daha düşüktür. 6-10 yıl arası mesleki kıdemi bulunan öğretmenlerin mesleğe yönelik sevgi tutumları 11-15 yıl arası mesleki kıdemi bulunan öğretmenlere kıyasla daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Bu sonuçtan farklı mesleki kıdemleri bulunan öğretmenlerin algıları açısından beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ve mesleğe yönelik sevgi tutumları aynı seviyededir. Mesleğe yönelik kaygı açısından anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir ($p>0.05$).

Araştırmamızla örtüşür nitelikte Yuvacı (2015), Demirtaş ve ark. (2011) ve Kızıltaş ve ark. (2012) çalışmalarında öğretmenlerin ilk yıllarına kaygıların zamanla geçtiğini belirten sonuçlar tespit etmişlerdir. Dinçer (2019) tarafından yapılan araştırmada genç veya öğretmenliğe yeni başlayan öğretmenlerin kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğu görülmüştür. Genel sebebin ise yeterli tecrübeye sahip olmama mesleğin ilk yıllarının zor geçeceğini düşünme, beden eğitimi öğretmenliğinin diğer alan öğretmenliğine göre daha az önemli olması düşüncesi genç öğretmenler üzerinde kaygı düzeyini artırıcı sebepler olarak görülmektedir. Yüksel ve Bilgin (2021) yaptığı çalışmalarında beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki kıdemleri ile

beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir ilişki tespit etmişlerdir. Bu çalışma araştırmamızla örtüşür niteliktedir.

Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre öğretmenlerin kurumdaki çalışma süreleri ile mesleğe yönelik sevgi ve kaygı tutum puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (Tablo 4.6.).

Araştırmamıza aksine Yüksel ve Bilgin (2021) İstanbul ilinde görev yapmakta olan toplam 357 beden eğitimi öğretmeni ile yaptığı çalışmada öğretmenlerin kurumdaki çalışma süreleri ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir ilişki gözlemlemiştir. Dinçer (2019) öğretmenlerin görev süresi değişkenine göre öğretmenlerin mesleğe karşı tutumlarından öğretmenlerin mesleki sevgileri ile mesleki kaygı boyutu karşılaştırmış ve gruplar arasında anlamlı fark bulmuştur. Bu çalışma alt boyutlar itibariyle incelendiğinde çalışmamızla örtüşmemektedir.

Araştırmada elde edilen verilere göre öğretmenlerin çalıştıkları okul türü ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum puanları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır (Tablo 4.7.). Trivedi (2012) birçok eğitim kademesinde çalışan eğitimcilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını araştırdığı bir çalışmada bulduğu sonuçlara göre; ilk ve ortaöğretim düzeyindeki eğitimcilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında değişimler gözlemlemiş ve ilköğretim düzeyinde eğitim veren öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumlarının daha olumlu olduğunu saptamıştır. Lise düzeyinde eğitim veren öğretmenlerin ise mesleğe yönelik tutumlarında ilk ve ortaöğretim düzeyinde eğitim veren öğretmenlerden farklı olmadığını tespit etmiştir.

Araştırmada elde edilen verilere göre öğretmenlerin gelir durumları ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları ile alt boyutlar açısından değerlendirildiğinde mesleğe yönelik sevgi ve mesleğe yönelik kaygı boyutları açısından anlamlı bir fark tespit edilmemiştir (Tablo 4.8.). Altuntaş ve ark. (2016) araştırmalarında beden eğitimi ve spor öğretmenliği mesleğine yönelik tutumların aylık gelire göre incelendiğinde, aylık gelir ile arasında anlamlı bir farklılık gözlemlememiştir. Akbal (2016) yaptığı çalışmada katılımcıların görev yapılan

yer ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum puanları açısından incelendiğinde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Araştırmamızın aksine Dinçer (2019) yaptığı araştırmasında öğretmenlerin gelir düzeyi değişkenine göre mesleki sevgilerinin boyutunda gruplar arasında anlamlı fark bulmuştur. Literatür çalışmalarına bakıldığında Akkaya (1999) ve Güllü'nün (2009) çalışma sonuçları bizim sonuçlarımızla örtüşmemektedir.

Öğretmen olmanın gerekliliği sadece lisans eğitimi olduğundan katılımcıların eğitim durumları açısından farklı oranların olmaması beklenen bir sonuçtur. Alan yazıda öğretmenlerin kendilerini mesleki olarak geliştirdiklerinde etkili bir okul kültürü oluşturdukları ve öğrencilere etkili bir eğitim ortamı sağladığı ve öğrenci başarısını artırdığı sonucuna varılmıştır (Özdemir, 2002)

Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği ve alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemek için Korelasyon testi sonuçlarına göre mesleğe yönelik tutum ile mesleğe yönelik sevgi tutum alt boyutu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır ($p < 0.05$). (Tablo 4.9). Bu tabloya göre mesleğe yönelik tutum mesleğe yönelik sevgi tutumunu pozitif yönde etkilediği görülmektedir. Mesleğe yönelik tutum ile mesleğe yönelik kaygı tutum alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($p < 0.05$). Bu tabloya göre mesleğe yönelik tutum mesleğe yönelik kaygı tutumunu pozitif yönde etkilediği gözlemlenmektedir. Mesleğe yönelik sevgi tutumu ile mesleğe yönelik kaygı tutumu arasında anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p > 0.05$).

Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum alt boyutu olan sevgi tutumunun pozitif yönde olması, öğretmenlerin mesleklerini sevmeleri, mesleklerine bağlı olmaları, toplumsal olarak mesleklerinin gerekli ve önemli mesleki ve kişisel nitelikli öğretmen olmanın ön koşulu olarak değerlendirilebilir.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Eğitim sisteminin temel yapı taşı olan öğretmenler ile birlikte eğitim almak amacıyla öğretmenlerle öğrencilerin etkileşim halinde oldukları ortak paydanın eğitim kurumları olduğu söylenebilir. Öğretmenlerin öğrenci başarısı altında görevleri oldukça büyük bir yer kaplamaktadır. Öğrenci başarısının yanında öğrenci başarısızlığı da göz önünde bulundurulursa öğretmenin yetkinlikleri bu anlamda karşımıza çıkmaktadır. Öğretmenlerin mesleğe yönelik tutumlarının olumlu yönde olması durumunda öğrencilere pozitif davranışlar kazandırarak gelişimlerini olumlu etkilemeye yardımcı olmaktadır. Kaliteli bir eğitim sistemi için öğretmen ile öğrenci davranışlarının uyumlu ve olumlu olması gerekmektedir. Öğretmenin sahip oldukları yetkinlikler öğrenci başarısını etkilemektedir. Toplumun mimarı olan öğretmenlerin ülkenin ve çağın ihtiyaçlarına cevap verecek seviyede yetişmiş olmaları gerekir. Çünkü bir ülkenin kalkınması ile toplumun refah seviyesi, öğretmenlerin iyi yetiştirilmesine ve görevlerini en iyi şekilde yerine getirebilecek mesleki ve kişisel niteliklere sahip olmasına bağlıdır (Yetim ve Göktaş, 2004).

Öğretmenlerin mesleki tutumlarının pozitif ya da negatif olması eğitim verilen ortamı da etki altına alacağı düşünülerek sınıf başarısını da etkilemektedir. Öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum öğretmenlik mesleğini olumlu ya da olumsuz yönden etkileyerek başarı veya başarısızlığı öğrenciler üzerinde görmek mümkündür (Terzi ve Tezci, 2007). Bu faktörlerin sonucunda öğretmenlik mesleği tutumu olumlu olan öğretmenler, mesleğini severek yapacağından dolayı öğrencilerin derslerinde ve hayatlarında başarılı olmalarına yardımcı olacaklardır. Bu bağlamda öğrencilerin öğretmenlerini idol olarak görmeleri halinde derslerinde ve hayatlarında daha başarılı birey olacakları ifade edilebilmektedir (Çetinkaya, 2009).

Beden eğitimi öğretmenleri ile beden eğitimi dersindeki başarıyı ilişkilendiren bu çalışmada ilgili araştırmalar bağlamında öğretmenlik mesleğine yönelik tutumun etkili olduğu gözlemlenmektedir. Beden eğitimi öğretmenin tutumunun tek başına başarıyı arttırmayacağı gibi bazı değişkenlere göre başarı oranının değişeceği ifade edilebilmektedir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin olumlu tutumlarının ilgili literatür kapsamında öğrenci yaşantısına etki ettiği görülmüştür. Buna karşın bağımsız değişkenlere bağlı olarak öğretmen ya da öğretmen adaylarının mesleki tutumlarının değişiklik gösterebildiği incelenmiştir.

6.1. Sonuç

Araştırma sonucunda elde edilen verilere göre öğretmenlerin yaşları ile mesleki tutumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerin cinsiyetleri ile mesleğe yönelik kaygı tutum alt boyutu arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere kıyasla mesleğe yönelik kaygı düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır. Öğretmenlerin mesleki kıdemleri ile mesleğe yönelik tutum ve mesleğe yönelik sevgi tutumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Araştırmaya katılan beden eğitimi öğretmenlerin kurumdaki çalışma süreleri ile mesleğe yönelik tutum ölçeği kaygı ve sevgi alt boyutları arasında anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin gelir durumları ile beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutumları ile alt boyutlar açısından değerlendirildiğinde mesleğe yönelik sevgi ve mesleğe yönelik kaygı boyutları açısından anlamlı bir fark tespit edilmemiştir. Araştırmaya katılan katılımcıların Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği ve alt boyutları arasındaki ilişkiyi belirlemek için Korelasyon testi sonuçlarına göre mesleğe yönelik tutum ile mesleğe yönelik sevgi tutum alt boyutu arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır. Mesleğe yönelik tutum mesleğe yönelik sevgi tutumunu pozitif yönde etkilediği görülmektedir.

6.2. Öneriler

Yapılan bu araştırmayla ilgili olarak şu öneriler getirilmiştir:

- Araştırma Balıkesir ilindeki beden eğitimi öğretmenlerine yönelik yapılmıştır. Balıkesir dışındaki farklı illerdeki öğretmenlere yapılabilir.

- Araştırmada nicel çalışma yöntemi kullanılmıştır. Nitel alışma yöntemi ile derinlemesine bir çalışma yapılabilir.
- Özel okullar ve devlet okulları ile farklı çalışmalar yapılabilir.
- Araştırmada anket formu kullanılmıştır. Diğer toplama yöntemlerinden de (görüşme vb.) yararlanılabilir.
- Beden eğitimi ğretmenlerinin yanı sıra beden eğitimi ğretmen adayları ile çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Abbasoğlu, E. ve Erman, Ö. (2013). Beden eğitimi öğretmeni adaylarının benlik saygıları ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14(2), 407-425. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kefad/issue/59471/854620>
- Acat, M. B. ve Yenilmez, K. (2004). Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin motivasyon düzeyleri. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12, 126-140. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/844381>
- Ajzen, I. and Fishbein, M. (2000). Attitudes and the attitude-behavior relation, Reasoned and automatic processes. *European review of social psychology*, 11(1), 1-33. doi: 10.1080/14792779943000116
- Akbal, M. (2016). *Beden eğitimi öğretmenlerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile öz yeterlilikleri arasındaki ilişki*. [Yüksek Lisans Tezi, Bartın Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Akkaya, N. (2009). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25, 35-42. <https://dergipark.org.tr/en/pub/deubefd/issue/25439/268416>
- Akkaya, Ş. (1999). “Üniversite Son Sınıftaki Öğrencilerin Kaygılarını Etkileyen Etmenler”. *19 Mayıs Üniversitesi, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bölümü*. <http://www.belgeler.com/blg/4a1/niversite-sonsinfteki-rencilerinkaygilarini-etkileyen-etmenler>.
- Akpınar, E., Yıldız, E. ve Ergin, Ö. (2006). Fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, (19). <https://dergipark.org.tr/en/pub/deubefd/issue/25441/268449>
- Akyüz, Y. (2001). Türk eğitim tarihi: *Başlangıçtan 2001'e* (8. Baskı). Alfa Yayınları
- Alkan, C. (2000). Meslek ve öğretmenlik mesleği. *Öğretmenlik mesleğine giriş*, 191-230.
- Alkan, M. F. (2018). Investigation of pre-service teachers' attitudes towards teaching profession. *SDU International Journal of Educational Studies*, 5(1), 13-21. <https://dergipark.org.tr/en/pub/sduijes/issue/36939/373756>
- Altunay, F. (2018). *Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının ve mesleki benlik saygılarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi* [Yüksek Lisans Tezi, Ömer Halisdemir Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Altuntaş, E. A., Kul, M. ve Karataş, İ. (2016). Beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ile öz yeterlilikleri arasındaki ilişki. *Uluslararası Güncel Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 196-215. <https://dergipark.org.tr/en/pub/intjces/issue/31083/337097>
- Aras, Ö. (2013). “İlköğretim kurumları ikinci kademede öğrenim gören öğrenci ve görev yapan beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi dersine yönelik görüş ve tutumlarının incelenmesi” (Kars ili örneği). [Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Aydemir, İ. (2014). “Spor Genel Müdürlüğü'nün yürüttüğü okul sporları faaliyetlerinin değerlendirilmesi bolu örneği”. [Yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi]. <https://acikbilim.yok.gov.tr/handle/20.500.12812/584385>
- Aydın, O. (2000). *Davranış bilimlerine giriş* (10.Baskı). Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Ayık, A. ve Ataş, O. (2014). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğretme motivasyonları arasındaki ilişki. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 25-43. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/ebader/issue/44675/554958>

- Aytaç, K. (1984). *Eğitim politikası üzerine konuşmalar* (18.Baskı). Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Babu, B. P. and Raju, T. J. M. S. (2013). Attitude of student teachers towards their profession. *International Journal of Social Science & Interdisciplinary Research*, 2(1), 1-6. <http://www.indianresearchjournals.com/pdf/IJSSIR/2013/January/1.pdf>
- Balaman, F. ve Gelibolu, M. F. (2018). Pedagojik formasyon öğrencilerinin mesleki kaygı düzeylerinin incelenmesi. *Eğitimde Güncel Araştırmalar*, 4(2), 86-93. <https://dergipark.org.tr/en/pub/crd/issue/38641/396368>
- Banerjee, S. and Behera, S. K. (2014). The attitude of secondary school teachers towards teaching profession in Purulia District of West Bengal, India. *International Journal of Academic Research in Education and Review*, 2(3), 56-63. doi: 10.12691/education-4-11-9
- Başçıftçı, F., Ergül, M. ve Yanpınar, O. (2011). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Eğitim Teknolojileri Araştırma Dergisi*, 4(7), 125-142. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/psbd/issue/20584/219329>
- Baykara Pehlivan, K. (2008). Sınıf Öğretmeni adaylarının sosyo-kültürel özellikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 151-168. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/mersinefd/issue/17385/181688>
- Bhargava, A. and Pathy, M. K. (2014). Attitude of student teachers towards teaching profession. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 15(3), 27-36. <https://doi.org/10.17718/tojde.15072>
- Biber, M., Erbay, H. N. ve Kırışçı, M. (2018). Öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersine ve öğretmenlik mesleğine yönelik görüşleri. *Turkish Studies (Elektronik)*, 13(4), 117-138. <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.13060>
- Binbaşoğlu, C. (1995). *Eğitim psikolojisi* (9. Baskı, s. 112-113) içinde. Yargıcı Matbaa.
- Borich, G. D. (1996). *Effective Teaching Methods*. Columbus: Prentice Hall, Inc. <https://doi.org/10.4324/9781315633206>
- Bozdam, A. (2008). *Öğretmen adaylarının mesleki kaygı düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi
- Bozdoğan, A. E., Aydın, D. ve Yıldırım, K. (2007). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 83-97. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kefad/issue/59527/856059>
- Bulut, İ. (2009). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının değerlendirilmesi (Dicle ve Fırat Üniversitesi Örneği). *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 14, 13-24. <https://dergipark.org.tr/en/pub/zgefd/issue/47952/606705>
- Büyükkaragöz, S. ve Çivi, C. (1994). *Genel Öğretim Metotları*. (7. Baskı, s. 146-147) içinde. Atlas Kitabevi.
- Cabı, E. ve Yalçınalp, S. (2013). Öğretmen adaylarına yönelik mesleki kaygı ölçeği (MKÖ), geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 44(44), 85-96. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/hunefd/issue/7792/101944>
- Can, G. (1987). Öğretmenlik meslek anlayışı üzerine bir araştırma. *Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 159-170. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/yyuefd/issue/13713/166028>
- Can, S. ve Koçak, E. (2003). Erzurum ilinde görev yapmakta olan beden eğitimi öğretmenlerinin iş doyum düzeylerinin incelenmesi. *Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 5(2). <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/297251>

- Chaudhari, D. (2012). Job satisfaction of teacher educators in relation to their attitude towards teaching. *Research Expo International Multidisciplinary Research Journal*, 2(3), 63-65. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kebd/issue/67224/1049197>
- Cinpolat, T., Alıncak, F. ve Abakay, U. (2016). Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 38-47. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/gaunjss/issue/24425/258877>
- Çakır, Ö., Kan, A. ve Sünbül, Ö. (2006). Öğretmenlik meslek bilgisi ve tezsiz yüksek lisans programlarının tutum ve özyeterlik açısından değerlendirilmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(1), 36-47. doi: 10.17860/efd.00280
- Çapa Aydın, Y. (2000). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi-Hacettepe University Journal of Education*, 69-73. <https://hdl.handle.net/11511/77602>
- Çapri, B. ve Çelikkaleli, Ö. (2008). Öğretmen adaylarının öğretmenliğe ilişkin tutum ve mesleki yeterlik inançlarının cinsiyet, program ve fakültelerine göre incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(15), 33-53. <https://dergipark.org.tr/en/pub/inuefd/issue/8708/108727>
- Çelen, A. ve Bulut, D. (2015). Beden eğitimi öğretmen adaylarının mesleğe yönelik kaygılarının belirlenmesi (AİBÜ örneği). *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3(18), 247-261. <https://doi.org/10.18506/anemon.464719>
- Çelik, Z. ve Pular, A. (2011). Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi Ve Spora İlişkin Tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(Özel). doi: 10.38004/sobad.480851
- Çelikten, M. (2005). Öğretmenlik mesleği ve özellikleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(19), 207-237. <https://dergipark.org.tr/en/pub/erusosbilder/issue/25118/265225>
- Çetinkaya, Z. (2009). Türkçe öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine giden tutumlarının belirlenmesi. *İlköğretim Online*, 8(2), 298-305. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/90855>
- Çiçek, Ş., Koçak, S. ve Kirazcı, S. Beden Eğitimi Derslerinde Çeşitli Öğretmen ve Öğrenci Davranışlarının Öğrencilerin Derse Katılımındaki Önemi ve Sergilenme Sıklığı. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 7(4), 3-14. <https://dergipark.org.tr/en/pub/gbesbd/issue/27974/304815>
- Dabat, Z. (2010). The relation between the (class teacher) students' attitudes towards teaching profession and the level of teaching competency with reference to various variables. *Journal of Education and Sociology*, 4, 41-46. <https://www.zuj.edu.jo/wp-content/staff-research/art/dr.zakria/9>
- Demircioğlu, E. ve Özdemir, M. (2014). Fen ve edebiyat fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), 110-122. <https://dergipark.org.tr/en/pub/mersinefd/issue/17395/181845>
- Demirel, Ö., Kaya, Z. ve Bayrak, C. (2002). *Öğretmenlik mesleğine giriş* (9. Baskı, s. 39-56) içinde. Pegem A yayımları.
- Demirhan, G., Coşkun, H. ve Altay, F. (2002). Beden eğitimi öğretmenlerinin niteliklerine ilişkin görüşler. *Eğitim ve Bilim*, 27(123). <http://eb.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/5171/1300>
- Demirtaş, H., Cömert, M. ve Özer, N. (2011). Öğretmen adaylarının özyeterlik inançları ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Eğitim ve Bilim*, 36(159). <http://eb.ted.org.tr/index.php/EB>
- Derman, A. (2007). *Kimya öğretmeni adaylarının öz yeterlik algıları ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları* [Doktora tezi, Selçuk Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Dilaver, H. (1996). Türkiye'de öğretmen istihdamının dünü, bugünü ve yarını. *Eğitimimize bakışlar* (17. Baskı, s.118-119) içinde. Kültür Koleji Vakfı Yayınları.

- Dinçer, E. (2019). “*Beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının ölçülmesi/Muş ili örneği*” [Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi
- Divya, C. (2014). Attitude of teachers towards their profession and administration. *The Criterion An International Journal in English*, 5(4), 69-74. <http://www.the-criterion.com/V5/n4/DivyaC.pdf>
- Doğan, S. (2013). *Sınıf öğretmenlerinin öz yeterlik algısı ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi (Ağrı ili örneği)* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Erzincan Üniversitesi.
- Dursun, S. ve Karagün, E. (2012). Öğretmen Adaylarının Mesleki Kaygı Düzeylerinin İncelenmesi: Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Son Sınıf Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(5), 93-112. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kosbed/issue/25695/271163>
- Ekici, R. ve Ekici, A. (2014). Sınıf yönetiminde istenmeyen öğrenci davranışlarının ilkökul ve ortaokullarda karşılaştırmalı incelenmesi. *EKEV Akademi Dergisi*, 59(1), 107-118. http://www.ekevakademi.org/Makaleler/553829785_07%20Rukiye%20EKICI-Avni%20EKICI.pdf
- Engin, G. ve Çiçekli Koç, G. (2014). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları (Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi örneği). *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 182, 153-167. <https://dergipark.org.tr/en/pub/tsadergisi/issue/21492/230394>
- Eraslan, L. ve Çakıcı, D. (2011). Pedagojik formasyon programı öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Kastamonu eğitim dergisi*, 19(2), 427-438. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kefdergi/issue/49052/625756>
- Erawan, P. (2011). A path analysis for factors affecting pre-service teachers' teaching efficacy. *American Journal of Scientific Research*, 13(2), 47-58. http://www.ires.or.th/wp-content/uploads/2015/01/Path-TE-AJSR_13_04.pdf
- Erden, M. (2005). *Öğretmenlik mesleğine giriş* (10. Baskı). Epsilon Yayınevi.
- Eroğlu, C. (2013). *Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öz-yeterlikleri Ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Aksaray Üniversitesi.
- Ertürk, S. (1984). *Eğitimde 'program' geliştirme* (25. Baskı). Yelkentepe Yayınları.
- Fidan, N. ve Erden, M., (1998). *Eğitime giriş* (21. Baskı, s. 80-81) içinde. Alkım Yayınları.
- Genç, S. Z. ve Eryaman, M. N. (2015). Değişen değerler ve yeni eğitim paradigması. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(2), 49-55. <https://www.tdvegitimkultur.org/wp-content/uploads/2015/02/c9s1m6.pdf>
- Göktaş, Z. (2017). Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(51), 1289-1295. <http://dx.doi.org/10.17719/jisr.2017.1856>
- Güdek, B. (2007). *Eğitim fakültesi müzik eğitimi anabilim dalı 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin müzik öğretmenliği mesleğine yönelik tutumlarının öğrenciye ait farklı değişkenler açısından incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi
- Güllü M. ve Güçlü M. (2009) Ortaöğretim Öğrencileri İçin Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi. *Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 3(2), 17-18. <https://dergipark.org.tr/en/pub/bsd/issue/53580/713960>
- Gürbüz, H. ve Kışoğlu, M. (2007). Tezsiz yüksek lisans programına devam eden fen, edebiyat ve eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları (Atatürk Üniversitesi örneği). *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(2), 71-83. <https://app.trdizin.gov.tr/publication/paper/detail/Tmp>
- Hacıömeroğlu, G. ve Taşkın, Ç. (2010). Fen bilgisi öğretmenliği ve ortaöğretim fen ve matematik alanları (OFMA) eğitimi bölümü öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Ahi*

Evrans Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi, 11(1), 77-90.
<https://dergipark.org.tr/en/pub/kefad/issue/59507/855654>

İşık, A., Çiltaş, A. ve Baş, F. (2010). Öğretmen yetiştirme ve öğretmenlik mesleği. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14(1), 53-62.
<https://dergipark.org.tr/en/pub/ataunisobil/issue/2825/38165>

İlter, İ. (2009). *Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

İnceoğlu, M. (2000). *Tutum-algi iletişim* (6. Baskı, s. 23-24) içinde. İmaj Yayınevi.

İsen, G. ve Batmaz, V. (2002). *Ben ve Toplum* (10. Baskı, s. 201-202) içinde. Om Yayınevi.

Johnston, J., McKeown, E. and McEwen, A. (1999). Choosing primary teaching as a career: The perspectives of males and females in training. *Journal of Education for Teaching: International Research and Pedagogy*, 25(1), 55-64. <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/0260747991967>

Kafkas, M., Açak, M., Çoban, B. ve Karademir, T. (2010). Beden eğitimi öğretmen adaylarının öz yeterlik algıları ile mesleki kaygıları arasındaki ilişki. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(2), 93-111. <https://dergipark.org.tr/en/pub/inuefd/issue/8702/108669>

Kağıtçıbaşı, Ç. (1988). *İnsan ve insanlar* (13. Baskı). Evrim Basım Yayım Dağıtım.

Kalhotra, S. K. (2014). A study of teacher effectiveness in relation to attitude towards teaching profession. *International Journal of Education and Psychological Research (IJEPR)*, 3(4), 9-13. <https://ijepr.org/paper.php?id=137>

Karacaoğlu, Ö. C. (2008). Öğretmenlerin yeterlilik algıları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 70-97. <https://dergipark.org.tr/en/pub/yyuefd/issue/13713/166026>

Karaduman, M. A. (2011). *Pre-service teachers' attitudes towards the profession of early childhood education in terms of sex and gender role* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Orta Doğu Teknik Üniversitesi.

Karakuş, İ. (2017). Öğretmen adaylarının öz yeterlik algıları ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumların incelenmesi. *Kesit Akademi Dergisi*, (9), 361-377. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kesitakademi/issue/59837/864669>

Karatekin, K., Merey, Z. ve Kece, M. (2015). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(1), 72-96. <https://dergipark.org.tr/en/pub/yyuefd/issue/25854/272573>

Kavcar, C. (2003). Alan Öğretmeni Yetiştirme” eğitimde yansımalar VII: *Çağdaş eğitim sistemlerinde öğretmen yetiştirme ulusal sempozyumu* (4. Baskı). Tekışık Yayıncılık.

Kızıltaş, E., Halmatov, M. ve Sarıçam, H. (2012). Okul öncesi öğretmenliği öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(23), 173-189. <https://dergipark.org.tr/en/pub/mauefd/issue/19396/206037>

Koc, M. (2007). Şiddetin ortaya çıkardığı psikolojik travmayla baş etmede sporun işlevselliği, *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(18), 167-179. <https://dergipark.org.tr/en/pub/manassosyal/is>

Kocaturk, U. (1999). *Atatürk'ün Fikir ve Düşünceleri* (15. Baskı). Semih Ofset.

Korkmaz, G. (2009). *İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin Okul Yaşam Kalitesini Algılama Düzeyleri ve Mesleki Tutumlarının İncelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Köktaş, Ş. K. (2003). *Sınıf yönetimi* (1. Baskı). Nobel Kitabevi.

- Kurnaz, Ş. (1991). *Cumhuriyet öncesinde Türk kadını (1839-1923)*. TC Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu.
- Küçük, D. (2012). Müzik Öğretmenlerinin Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumları. *Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19, 151-161. <https://dergipark.org.tr/en/pub/zgefd/issue/47945/6066>
- Küçükahmet, L. (1976). *Öğretmen Yetiştiren Kurum Öğretmenlerinin Tutumları* (1.Baskı). Ankara Üniversitesi Yayınevi.
- Malsawmi, H., & Renthlei, M.L. (2015). Attitude of Secondary School Teachers Towards Teaching Profession in Mizoram. *International Journal of Multidisciplinary Approach and Studies*, 2(3), 121-127. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3847526
- Modekunya, J., & Sithole, J. C. (2012). The status of physical education and its relation to attitudes towards the teaching of the subject in Masvingo urban primary schools. *Journal of Emerging Trends in Educational Research and Policy Studies*, 3(5), 710-715. <https://journals.co.za/doi/abs/10.10520/EJC127686>
- Musa, A. and Bichi, A. A. (2015). Assessment of prospective teachers attitudes towards teaching profession: The case of Northwest University, Kano-Nigeria. *IOSR Journal of Research & Method in Education*, 5(3), 17-24. <https://www.iosrjournals.org/iosr-jrme/papers/Vol-5%20Issue-3/Version-1/D05311724.pdf>
- Nachimuthu, N. and Vijayakumari, G. (2012). Teacher educators' perceptions and attitudes of their profession. *International Journal of Behavioral Social and Movement Sciences*, 1(02), 81-89. <http://citeseerx.ist.psu.edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.1061.6392&rep=rep1&type=pdf>
- Nalçacı, A. ve Sökmen, Y. (2016). Öğretmen adaylarının mesleği tercih nedenleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişki. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 17(3), 717-727. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kefad/issue/59425/853526>
- Nixon, J.E. and Jewett, A.E. (1980). *An introduction to physical education*. Saunders College Publishing, , 15(3), 17-27 <https://doi.org/10.47963/jem.v1i1.358>
- Okçabol, R., Akpınar, Y., Caner, A., Erkin, E., Gök, F. ve Ünlühisarcıklı, Ö. (2003). *Öğretmen Yetiştirme Araştırması* (5. Baskı). Eğitim-Sen Yayınları.
- Okut, S. (2017). "Muş ili ve çevre ilçelerinde ortaokulda öğrenim gören öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine karşı tutum düzeylerinin spor ve farklı değişkenler açısından incelenmesi" [Yüksek lisans tezi, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Oral, B. (2004). Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları. *Eurasian Journal of Educational Research*, (15), 88-98. <https://app.trdizin.gov.tr/makale/TXpnMk1UQXc>
- Özbal, A. F. (2009) "Beden eğitimi ve spor yüksekokullarında öğrenim gören öğretmen adaylarının öğretmenlik uygulaması dersinin hedeflerine ulaşma derecesi" [Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Özbek, R. (2007). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih etmelerinde kişisel, ekonomik ve sosyal faktörlerin etkililik derecesine ilişkin algıları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 17(1), 145-159. <https://app.trdizin.gov.tr/publication/paper/detail/TnpBMU1UUTA>
- Özcan, M. ve Eranıl, A. K. (2018). Meslek seçimi kapsamında anne baba tutumu ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutum. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 7(2), 1291-1304. <https://dergipark.org.tr/en/pub/teke/issue/38234/442090>
- Özdemir, A. (2002). Sağlıklı okul ikliminin çeşitli görünüşleri ve öğrenci başarısı. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 10(1), 39-46. <https://doi.org/10.14689/issn.2148-2624.1.8c.1s.10m>
- Özdemir, S. ve Yalın, H. İ. (2000). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş* (1. Baskı). Nobel Yayınevi.

- Özden, Y. (1999). *Eğitimde dönüşüm-Eğitimde yeni değerler* (14. Baskı, s. 142-143) içinde. Pegem A Yayıncılık.
- Özder, H., Güner, K. ve Canan, P. Z. (2010). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 16(2), 253-275. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kuey/issue/10334/126647>
- Özer, N., Şad, S. N., Açak, M. ve Kafkas, M. E. (2009). Turkish version of teacher concern questionnaire-physical education: validity and reliability studies. Paper Presented at the 1st *International Congress of Educational Research*, 7(12), 11-13. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/bsd/issue/53497/712144>
- Özkan, H. H. (2012). Öğretmenlik formasyon programındaki öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 29-48. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kefad/issue/59489/854975>
- Özoğlu, M. (2010). Türkiye’de öğretmen yetiştirme sisteminin sorunları. *Seta Analiz*, 17(26), 131-155. <https://www.setav.org/turkiyede-ogretmen-yetistirme-sisteminin-sorunlari/>
- Pehlivan, H. (1994). Eğitim bilimleri öğrencilerinin öğrenim gördükleri bölüme yönelik tutumları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(10), 54-57. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/88202>
- Pehlivan, K. B. (2008). Sınıf öğretmeni adaylarının sosyo-kültürel özellikleri ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları üzerine bir çalışma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(2), 151-168. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/160948>
- Pehlivan, Z. (2010). Beden eğitimi öğretmen adaylarının fiziksel benlik algıları ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının analizi. *Eğitim ve Bilim*, 35(156), 126-141. <http://eb.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/214>
- Pektaş, M. ve Kamer, S. T. (2011). Fen bilgisi öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(4), 829-850. <https://dergipark.org.tr/en/pub/tebd/issue/26098/274988>
- Rao, K. S. (2012). Study of the attitudes of secondary school teachers towards teaching profession. *Golden Research Thoughts*, 2(3), 1-5. <http://www.indusedu.org/pdfs/IJREISS/IJREISS>
- Saban, A., Korkmaz, İ. ve Akbaşı, S. (2004). Öğretmen adaylarının mesleki kaygıları. *Eurasian Journal of Educational Research*, 17(1), 198-208. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/49104/626644>
- Sağlam, Ç. A. (2008). Müzik Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlar. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 59-69. <https://dergipark.org.tr/en/pub/yyuefd/issue/13713/166025>
- Sak, R., Şahin-Sak, İ. T. ve Yerlikaya, İ. (2015). Behavior management strategies: Beliefs and practices of male and female early childhood teachers. *European Early Childhood Education Research Journal*, 23(3), 328-39. <http://dx.doi.org/10.1080/1350293X.2015.1043807>
- Saracaloğlu, A. S. (1992). Beden eğitimi öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları. *Spor Bilimleri Dergisi*, 3(1), 10-26. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/151529>
- Saracaloğlu, A. S., Bozkurt, N., Serin, O. ve Serin, U. (2004). Öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarını etkileyen faktörler. *Çağdaş Eğitim*, 29(311), 16-27. <https://app.trdizin.gov.tr/makale/TXpVM05UVT0>
- Saraç, N. E. (2007). “İlköğretim ve ortaöğretim matematik bölümü öğretmen adaylarının çoklu zeka alanlarının belirlenmesi ve matematik ile öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının incelenmesi” [Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

- Semerci, N. ve Semerci, Ç. (2004). Türkiye’de Öğretmenlik Tutumları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(1), 137-146. doi: 1300-9702 / 2149-3243
- Senemoğlu, N. (1997). *Gelişim Öğrenme ve Öğretim Kuramından Uygulamaya* (27. Baskı). Spot Matbaacılık.
- Serin, O., Serin, U., Saracaloğlu, S. ve Kesercioğlu, T. (2004). Fen grubu öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarının karşılaştırılması. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 19(19), 121-136. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/maruaabd/issue/355/1939>
- Sever, O. (2013). “*Beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum ve benlik algılarının incelenmesi*” [Yüksek lisans tezi, Sütçü İmam Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Sharma, S. and Dhaiya, P. (2012). Comparative study of attitude towards teaching of science and arts of B.Ed. students. *Bhartiyam International Journal of Education and Research*, 1(2), 85-110. <https://doi.org/10.33206/mjss.463527>
- Soibamcha, E. (2016). Attitude of teachers towards teaching profession. *Journal of Research in Humanities and Social Science*, 4(6), 103-105. <https://doi.org/10.17556/erziefd.526330>
- Sönmez, T. ve Sunay, H. (2004). Ankara’daki ortaöğretim kurumlarında uygulanan beden eğitimi ve spor dersinin sorunlarına ilişkin bir inceleme. *Milli Eğitim Dergisi*, 32(162), 270-277. https://doi.org/10.1501/Sporm_0000000139
- Sunay, H. ve Gürbüz, P. (2003). Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının öğrenim gördükleri alana ilişkin tutumları (Ankara ili örneği). Gazi Üniversitesi, *Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi*, 10-11.
- Şahin, F. G. (2010). Teacher candidates' attitudes towards teaching profession and life satisfaction levels, *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2, 5196–5201. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.03.845>
- Şişman, M. (2009). Öğretmen yeterlilikleri: Modern bir söylem ve retorik. *İnönü üniversitesi eğitim fakültesi dergisi*, 10(3), 63-82. <https://dergipark.org.tr/en/pub/inuefd/issue/8704/108689>
- Tamer, K. ve Pular, A. (2001). *Beden eğitimi ve sporda öğretim yöntemleri* (7. Baskı, s. 55-56) içinde. Kozan Ofset.
- Tanel, R., Kaya Şengören, S. ve Tanel, Z. (2007). Fizik öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22, 1-9. <https://dergipark.org.tr/en/pub/pauefd/issue/11121/132996>
- Tanrıoğen, A. (1997). Buca Eğitim Fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(3), 55-67. <https://dergipark.org.tr/en/pub/pauefd/issue/11140/133267>
- Tanrıverdi, H. D. (2008). Ana Sınıfı Öğretmenlerinin Mesleğe Yönelik Tutumlarıyla Anasınıfı Eğitim Programında Öngörülen Hedeflere Ulaşma Derecesi Arasındaki İlişki. *1. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi Bildiri Kitabı*. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/nwsaedu/issue/19822/212232>
- Taşkın, Ç. Ş. ve Hacıömeroğlu, G. (2010). İlköğretim bölümü öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları: Nicel ve nitel verilere dayalı bir inceleme. *İlköğretim Online*, 9(3), 922-933. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/90724>
- Tekerci, H. (2008). “*Farklı Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Çalışan Öğretmenlerin Mesleki Doyumlarının ve Tutumlarının İncelenmesi*” [Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

- Tekerek, M. ve Polat, S. (2011). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları [Sözlü Sunum]. 5th International Computer & Instructional Technologies Sempozyumu, Elazığ, Türkiye. https://www.academia.edu/1507282/%C3%96%C4%9Fretmen_Adaylar%C4%B1n%C4%B1n_%C3%96%C4%9Fretmenlik_Mesle%C4%9Fine_%C4%B0li%C5%9Fkin_Tutumlar%C4%B1
- Tekışık, H. H. (2004). Cumhuriyetimizin 80. yılında milli eğitimimizin durumu. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 29(306), 1-9. <https://app.trdizin.gov.tr/publication/paper/detail/TXpVMU16TT0>
- Tekneci, E. (2010). “Zihin engelliler öğretmenliği 1. ve 4. sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile kaygı düzeylerinin karşılaştırılması” [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.
- Tolan, B., İsen, G. ve Batmaz, V. (1985). *Ben ve toplum: sosyal psikoloji* (22. Baskı). Teori Yayınları.
- Trivedi, R. P. (2012). A study of attitude of teachers towards teaching profession teaching at different level. *International Multidisciplinary e-Journal*, 1(5), 24-30. https://www.ijmra.us/project%20doc/2018/IJRSS_SEPTEMBER2018/IJMRA-14406.pdf
- Tschannen-Moran, M. and Woolfolk Hoy, A. (2001). Teacher efficacy: capturing an elusive construct. *Teaching and Teacher Education*. 17(2), 783-805. [http://dx.doi.org/10.1016/S0742-051X\(01\)00036-1](http://dx.doi.org/10.1016/S0742-051X(01)00036-1)
- Tunçeli, H. İ. (2013). Öğretmen adaylarının iletişim becerileri ile öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*, 3(3), 51-58. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/209635>
- Tural, G. ve Kabadayı, Ö. (2014). Pedagogical formation program teacher candidates' attitudes towards the teaching profession. *Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 4(1), 1-12. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/17565>
- Uçak, K. ve Bindak, R. (2017). Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının mesleki kaygı düzeyleri (Ondokuz Mayıs Üniversitesi Örneği). *Ulusal Spor Bilimleri Dergisi*, 1(2), 44-54. <https://doi.org/10.30769/usbd.332204>
- Uğurlu, C. T. ve Polat, S. (2011). Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 35(1), 68-74. <http://cujos.cumhuriyet.edu.tr/en/pub/issue/4344/59383>
- Ünal, S. ve Ada, S. (2001). *Öğretmenlik mesleğine giriş* (2. Baskı). Marmara Üniversitesi Yayınları.
- Ünlü, H. (2011). Beden eğitimi öğretmenliği mesleğine yönelik tutum ölçeği (BEÖYTÖ) Geliştirilmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. doi: 10.13140/RG.2.2.18348.56966
- Ünlü, H. ve Aydos, L. Öğretmen görüşlerine göre; bedene eğitimi derslerinde öğretmenlerin ve öğrencilerin tercih ettikleri öğretim yöntemleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(2), 71-81. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kefad/issue/59527/856058>
- Üstün, E., Erkan, S. ve Akman, B. (2004). Türkiye'de okul öncesi öğretmenliği öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının incelenmesi. *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(1), 129-136. http://journals.manas.edu.kg/mjsr/oldarchives/Vol05_Issue10_2004/355.pdf
- Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik mesleğine yönelik tutum ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 45(45), 109-127. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kuey/issue/10352/126771>
- Üstüner, M., Demirtaş, H. ve Cömert, M. (2009). Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları (İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Örneği). *Eğitim ve Bilim*, 34(151), 140-155. <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/614/93>

Üzüm, H., Yalçın, H. B., Biçer B., Yüктаşır, B. ve Yıldırım, Y. (2015). Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Mesleklerine Karşı Tutumları *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 20(1-4), 1-10. <https://dergipark.org.tr/en/pub/gbesbd/issue/36476/413654>

Varis, F. (1988). *Eğitimde Program Geliştirme* (20. Baskı). Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları https://doi.org/10.1501/Egifak_0000000256

Yaldız, A. S. ve Özbek, O. (2018). İlköğretim okullarında beden eğitimi dersine yönelik öğrenci ve ana-baba tutumları. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 26(1), 75-82. <https://doi.org/10.24106/kefdergi.375194>

Yeşil, H. (2010). The relationship between candidate teachers' communication skills and their attitudes towards teaching profession, *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 9, 919-922. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.12.259>

Yetim, A. A. ve Göktaş, Z. (2004) Öğretmenin mesleki ve kişisel nitelikleri, *Kastamonu Eğitim Dergisi* 12(2), 541-550. <https://dspace.balikesir.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12462>

Yıldırım, E. (2012). The investigation of the teacher candidates' attitudes towards teaching profession according to their demographic variables (the sample of Maltepe University). *ProcediaSocial and Behavioral Sciences*, 46, 2352-2355. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.05.483>

Yılmaz, G., Yılmaz, B. ve Türk, N. (2010). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleklerine İlişkin Öz-Yeterlik Düzeylerinin İncelenmesi (Nevşehir İli Örneği). *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, 12(2), 85– 90. <http://www.selcukbesyo.org/.../JPES>

Yuvacı, H. (2015) “Sınıf ve beden eğitimi öğretmenliği mezunu Öğretmenlerin beden eğitimi mesleğine yönelik Tutumlarının karşılaştırılması” [Yüksel Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Yüksel, İ. ve Bilgin, Ü. (2021). Beden eğitimi öğretmenlerini örgütsel sinizm algıları ile mesleğe yönelik tutum ve ücret tatmini arasındaki ilişkinin incelenmesi, *Anatolia Sport Research*, 2(2), 33-45. doi: 10.51538/intjoureperpsyc.957727

Zengin, E. (2013). “Çocuk ve gençlik merkezlerinde hizmet alan 12-18 yaş arası erkek çocukların beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutum düzeyleri ile benlik saygılarının incelenmesi” [Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı	Mehmet DAYI
Eğitim	
Lise	Balıkesir Muharrem Hasbi Lisesi (1997-1999)
Lisans	Balıkesir Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu (2005-2009)
Yüksek Lisans	Balıkesir Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı (2018-2022)

EKLER

EK-1. Etik Kurul Kararı

Evrak Tarih ve Sayısı: 05/11/2020-E.45514

T.C.
BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ
Klinik Araştırmalar Etik Kurulu Başkanlığı

Sayı : 94025189-050.03-
Konu : Etik Kurul Karar Formu

Sayın Prof. Dr. Zekeriya GÖKTAŞ
Öğretim Üyesi

İlgi : 16/10/2020 tarihli ve 38616215/300/42714 sayılı yazı.

"Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumlarının Ölçülmesi/Balıkesir İli Örneği" başlıklı çalışmanız hakkında Etik Kurulumuzun bilimsel ve etik yönden oluşturduğu görüş ekteki karar formunda belirtilmiştir. Bilgilerinizi rica ederim.

e-izahdır
Prof. Dr. Fuat EREL
Başkan

Ek :
Karar Formu

Tıp Fakültesi Çağış Yerleşkesi 10145 Balıkesir
Tel: 0266 6121461 - 6707
E-Posta: etik.bautip@gmail.com

Ayrıntılı bilgi için irtibat: Belgin Topçu
Faks: 0266 6121459
Elektronik ağı: http://www.balikesir.edu.tr/index.php/baun/birim/tip_fakultesi

Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU KARAR FORMU

ARAŞTIRMANIN AÇIK ADI	“Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumlarının Ölçülmesi/Balıkesir İli Örneği”
-----------------------	--

ETİK KURUL BİLGİLERİ	ETİK KURULUN ADI	BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ TIP FAKÜLTESİ KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU
	AÇIK ADRESİ:	Çağış Yerleşkesi Uşak Yolu Üzeri, 10145 BALIKESİR
	TELEFON	266 612 14 61-6707
	FAKS	
	E-POSTA	baukliniketik@gmail.com

BAŞVURU BİLGİLERİ	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACI UNVANI/ADI/SOYADI	Prof.Dr.Zekeriya GÖKTAŞ			
	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACININ UZMANLIK ALANI	Beden Eğitimi ve Spor Bölümü			
	KOORDİNATÖR/SORUMLU ARAŞTIRMACININ BULUNDUĞU MERKEZ	BALIKESİR			
	VARSA İDARİ SORUMLU UNVANI/ADI/SOYADI				
	DESTEKLEYİCİ				
	PROJE YÜRÜTÜCÜSÜ UNVANI/ADI/SOYADI (TÜBİTAK vb. gibi kaynaklardan destek alanlar için)				
	DESTEKLEYİCİNİN YASAL TEMSİLCİSİ				
	ARAŞTIRMANIN FAZİ VE TÜRÜ	FAZ 1	☐		
		FAZ 2	☐		
		FAZ 3	☐		
FAZ 4		☐			
Gözlemsel ilaç çalışması		☐			
Tıbbi cihaz klinik araştırması		☐			
ARAŞTIRMANIN FAZİ VE TÜRÜ	In vitro tıbbi tanı cihazları ile yapılan performans değerlendirme çalışmaları	☐			
	İlaç dışı klinik araştırma	☒			
	Diğer ise belirtiniz				
ARAŞTIRMAYA KATILAN MERKEZLER	TEK MERKEZ ☒	ÇOK MERKEZLİ ☐	ULUSAL ☐	ULUSLARARASI ☐	

Etik Kurul Başkanının
Unvanı/Adı/Soyadı: Prof.Dr.Fuat EREL
İmza:

Not: Etik kurul başkanı, imzasının yer almadığı her sayfaya imza atmalıdır.

KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU KARAR FORMU

ARAŞTIRMANIN AÇIK ADI	"Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Beden Eğitimi Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumlarının Ölçülmesi/Balıkesir İli Örneği"
-----------------------	--

DEĞERLENDİRİLEN BELGELER	Belge Adı	Tarihi	Versiyon Numarası	Dili		
		ARAŞTIRMA PROTOKOLÜ			Türkçe ☒	İngilizce ☐
	BİLGİLENDİRİLMİŞ GÖNÜLLÜ OLUR FORMU			Türkçe ☒	İngilizce ☐	Diğer ☐
	OLGU RAPOR FORMU			Türkçe ☒	İngilizce ☐	Diğer ☐
	ARAŞTIRMA BROŞÜRÜ			Türkçe ☒	İngilizce ☐	Diğer ☐
DEĞERLENDİRİLEN DİĞER BELGELER	Belge Adı	Açıklama				
	SIGORTA	☐				
	ARAŞTIRMA BÜTÇESİ	☒				
	BİYOLOJİK MATERYEL TRANSFER FORMU	☐				
	İLAN	☐				
	YILLIK BİLDİRİM	☐				
	SONUÇ RAPORU	☐				
	GÜVENLİLİK BİLDİRİMLERİ	☐				
	DİĞER:	☐				
KARAR BİLGİLERİ	Karar No:2020/187	Tarih: 21.10.2020				
	Yukarıda bilgileri verilen başvuru dosyası ile ilgili belgeler araştırmanın/çalışmanın gereke, amaç, yaklaşım ve yöntemleri dikkate alınarak incelenmiş ve uygun bulunmuş olup araştırmanın/çalışmanın başvuru dosyasında belirtilen merkezlerden izin alınması şartıyla gerçekleştirilmesinde etik ve bilimsel sakınca bulunmadığına toplantıya katılan etik kurul üye tam sayısının oybirliği ile karar verilmiştir. İlaç ve Biyolojik Ürünlerin Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik kapsamında yer alan araştırmalar/çalışmalar için Türkiye İlaç ve Tıbbi Cihaz Kurumu'ndan izin alınması gerekmektedir.					

KLİNİK ARAŞTIRMALAR ETİK KURULU	
ETİK KURULUN ÇALIŞMA ESASI	İlaç ve Biyolojik Ürünlerin Klinik Araştırmaları Hakkında Yönetmelik, İyi Klinik Uygulamaları Kılavuzu
BAŞKANIN UNVANI / ADI / SOYADI:	

Unvanı/Adı/Soyadı	Uzmanlık Alanı	Kurumu	Cinsiyet		Araştırma ile ilişki		Katılım *		İmza
Prof.Dr.Fuat EREL	Göğüs Hastalıkları AD	BAÜN Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Prof.Dr.Gülten ERKEN	Fizyoloji AD	BAÜN Tıp Fakültesi	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Doç.Dr.Akın USTA	Kadın Hastalıkları ve Doğum AD	BAÜN Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Doç.Dr.Eren ALTUN	Patoloji AD	BAÜN Tıp Fakültesi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Dr.Öğr.Üyesi Elif AKSÖZ	Tıbbi Farmakoloji AD	BAÜN Tıp Fakültesi	E ☐	K ☒	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Uzm.Dr.Mehmet ÇALIŞKAN	Halk Sağlığı Bölümü	Balıkesir KEAS Organize Sanayi	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☐	H ☒	
Av.Erman ARDA	Avukat	Serbest	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Hüsnü KUNDAKÇI	Eczacı	Balıkesir Sağlık Uygulama ve Arş.Hast.	E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	
Serhat ALDEMİR	Emekli		E ☒	K ☐	E ☐	H ☒	E ☐	H ☐	

Etik Kurul Başkanının
Unvanı/Adı/Soyadı:Prof.Dr.Fuat EREL
İmza:

Not: Etik kurul başkanı, imzasının yer almadığı her sayfaya imza atmaktadır.

EK-2. Demografik Bilgi Formu

AÇIKLAMA: Lütfen, her bir maddeyle ilgili olarak kişisel durumunuza uygun düşen seçeneği işaretleyiniz.

1-Yaşınız:

- 23-28   29-34   35-40   41 ve üstü

2- Cinsiyetiniz:

- Erkek   Kadın

3- Medeni Haliniz:

- Evli   Bekar   Dul

4- Eğitim Durumunuz:

- Lisans   Lisansüstü

5- Gelir Durumunuz:

- 4500-5000 TL   5000-5500 TL   5500 TL ve üzeri

6- Öğretmenlikte Görev Yapılan Süre:

- 1-5 yıl   6-10 yıl   11-15 yıl   16-20 yıl
 21 yıl ve üzeri

7- Şu an Çalıştığınız Okulda Görev Yapılan Süre:

- 1-5 yıl   6-10 yıl   11-15 yıl

8- Görev Yapılan Okul Türü:

- Ortaokul   Lise

9- Uzmanlık Alanı (Spor Branşı): .....

EK-3. Beden Eğitimi Öğretmenliğine Yönelik Tutum Ölçeği

Maddeler	Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
1.BEÖ ile ilgili her şey ilgimi çeker.					
2.Mümkün olsa BEÖ yerine başka bir mesleği seçerdim.					
3.BEÖ bölümünü iş garantisi olduğu için seçtim, yoksa seçmezdim.					
4.Boş zamanlarımda beden eğitimi ve sporla (öğretmenliğiyle) ilgili çalışmalar yaparım.					
5.Topluma karşı olan sorumluluğumu beden eğitimi öğretmeni olarak daha iyi yerine getirebilirim.					
6.Sürekli sporla iç içe olmayı gerektirdiği için beden eğitimi öğretmenliğine karşı soğuk duruyorum.					
7.Benim için en uygun mesleğin BEÖ olduğuna inanıyorum.					
8.BEÖ'liğinin toplumdaki değerini kaybettiğini düşünüyorum.					
9.BEÖ'liğinin öğrencilere dostluk, kardeşlik, sportmenlik vb. erdemleri öğretebilmek için iyi bir meslek olduğunu düşünüyorum.					
10.Okuldaki diğer öğretmenlerle kıyaslandığında beden eğitimi öğretmenliği, diğer branş öğretmenlerinden daha az önemlidir.					
11.Başka imkânım olsa beden eğitimi öğretmeni olmak istemezdim.					
12.BEÖ'nin ders dışında da yerine getirmesi gereken oldukça fazla sorumluluklar bulunmaktadır bu beni korkutuyor.					
13.BEÖ mesleğinde özellikle mesleğin ilk yıllarının zor geçeceğini düşünüyorum.					
14.Tüm öğrenim hayatım boyunca beden eğitimi öğretmeni olmak istedim.					
15.BEÖ mesleğini sporun içinden geldiğim için seviyorum.					
16.BEÖ mesleğini bölümü kazanmak kolay olduğu için seçtim yoksa seçmezdim.					
17.Yetiştirdiğim öğrencilerin iyi birer sporcu olmaları, sporu sevmeleri ve ileriki yaşamlarında da spor yaptıklarını görmek beni mutlu eder.					
18.Çocuklarla birlikte olmanın onlarla aynı ortamı paylaşmanın ve onlara bir şey öğretmenin yerini hiç bir şey tutmaz.					
19.BEÖ bilginin yanı sıra sportif yeteneklerde isteyen bir meslektir, bu beni endişelendiriyor.					
20.)Aslında beden eğitimi öğretmeni olmaktan ziyade sporunda içinde olmak beni beden eğitimi öğretmenliğine yöneltiyor.					
21.Beden eğitimi öğretmenlik formasyonumu ve niteliklerimi geliştirmek için elimden geleni yapmak isterim.					
22.Beden yeni bir meslek seçmem istense hiç tereddütsüz yine BEÖ mesleğini seçerdim.					
23.Beden eğitimi öğretmeni olamayacağımı düşünmek beni öğretmenlikten soğutuyor.					

Eğitimde, bilimde, sanatta çağdaş...

